

A KISVENDÉGLŐS

ORSZÁGOS VENDÉGLŐSÖK, KORCSMÁROSOK, KÁVÉSOK, PINCÉREK, BORTERMELŐK ÉS A SZÉKES-FŐVÁROSI
VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK

SZAKKÖZLÖNY

Előfizetési ár:

Egész évre 12 korona, félévre 6 korona,
negyedévre 3 korona.

Felelős szerkesztő és lapkiadó-tulajdonos:

NIKHÁZY GÉZA.

Megjelenik minden hó 1-én, 10-én és 20-án.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., József-körút 13. szám.

SZABADULÁS.

Mellőzzük a sör-kartellt.

(S) Tudvalevő, hogy a kartellektől való szabadulás képezi a világ minden szakmabeli fogyasztójának, de mennyivel inkább képezi ez a vendéglősök óhaját, akiknek megélhetési módja van az őket immár öt év óta szorító kartellekhez láncolva. Ez az ismeretes sör-kartell, amelynek sikerén felbuzdulva, az érdekelt körök jónak látták a szódavíz-kartellt is létrehozni; ezt követte legutóbb a sütők kartellje és csodák csodája, hogy minden egyes élelmi cikk beszerzésénél nem vagyunk még kartellekhez kötve és hogy szabad mozgásunk, szabad lélegzésünk nincs még szabályozva, korlátozva. Ez utóbbiakból különben senki sem merítene hasznót és kartelleket csak azok és csak ott kötöttek, akik és ahol abból állandóan bő hasznót meríthetnek.

Tapasztalati tény azonban, hogy míg a haszonmerítésre alakult szövetkezés sikerrel működik, míg tudniillik a kartellek eredménye az ismeretes nagyobb nyereségek, addig mi vendéglős-fogyasztók drágábban élünk, drágábban fizetünk a nélkül, hogy a jóval magasabb áron be-

szertettekért csak némi kárpótlást is elérni tudnánk.

A minden oldalról reánk rótt terhek alatt még csak halvány reményünk sem lehet arra, hogy némi kárpótláshoz jusunk s így nagyon is indokolt ama fővárosi vendéglősöknek mozgalma, amelyet a kartellek korlátai közül való szabadulás céljából indítottak. E mozgalom előmunkálatai már hosszabb idő óta folynak s ama kis csapat, amely a vendéglősökön a kartellek által rájuk zúdult bajok ellen segítségére akar lenni, ma már oda jutott, hogy hasznos munkálkodását lapunk révén nyilvánosságra hozhatja s általa tudomására hozza mindazoknak, akik a sör-kartell elől menekülni, szabadulni akarnak, jelentkezzenek szerkesztőségünknel, hogy a tervnek életet adhasson.

A fővárosi vendéglősökből alakult eme csoport előmunkálatai azt a hasznos eredményt hozták, hogy egy kartellen kívül álló sörgyárral arra a megállapodásra jutottak, hogy kitűnő minőségű söröket szállít a kartelles áron alul. Az árak meg is állapítottak és ezen árak oly előnyösek, továbbá a szállítási feltételek is oly örvendetesen kedvezők, hogy azt minden vendéglős nemcsak örömmel,

de rendkívül előnyösen ki is használhatja.

Úgy tudjuk, főlöleges munkát végeznénk, ha hangzatos felhívással törekednénk az érdekelt vendéglősök figyelmét ezen kínálkozó alkalom kedvező voltára fölkelteni. Főlölegesnek tartjuk ezt, mert hiszen mindnyájan tudjuk és érezzük azt a nyomást, amelyet a kartellek rajtunk gyakorolnak és hangzatos fölhívás, rábeszélés nélkül is mindnyájunk megélhetési érdeke kényszerít arra, hogy a korlátok láncai közül szabaduljunk. E szabadulásra pedig megvan a mód és alkalom. E szabadulási mód megragadása most már csak tőlünk függ és vétkes könnyelműséget követ el az, aki e kedvező alkalmat meg nem ragadja, hogy egyszersmindenkorra lerázzuk magunkról azt a nyugót, amelyet első sorban és főként a sör-kartell mellőzésével magunktól most elháríthatunk.

Ezen mélyen életbevágó és mindnyájunk által érezhető szükséges intézkedés sikeres keresztülvitele immár tőlünk függ. Valamint egy fecske nyarat nem csinálhat, azonképen szükséges, hogy e kínálkozó alkalom kellő kiaknázására tömegesen jelentkezzenek az érdekelt vendéglősök, akiknek minden szükség-

TÁRCA.

Monte Carlo.

Németből fordította St. J. M.

(Befejezés.)

A játékbank nyeresége, mely a játékosok szünetedélye folytán pénztárába befolyik, évente horribilis összegre rúg. Amint pénzügyi budgetjéből láthatjuk, bérletből 600.000 márka és játéknyszereségi 15:33 millió m. tiszta nyereséget hozott neki. Ezen összegbevitel a kiadásra a következőképpen oszlik meg: A fejedelemnek fizetendő 1.000.000 márka a koncesszióért, az államnak és tanácsnak 600.000 márka, rendőrségnek 240.000 márka, templomnak és iskolának 220.000 márka, törvényszéknek 60.000 márka, tartalékalap 800.000 márka, igazgatónak és ügynököknek 600.000 márka, kroupeurok, személyzet és általános kiadások fedezésére 1.000.000 márka,

javításokért 160.000 márka, titkos alapa 100.000 márka, színház, zenekar és mulatságokra 500.000 márka, hírlapok megvesztegetésére (kizárólag francia és angol lapok) 1.240.000 márka, galamblovás, lóverseny, multság és jótékonyásra 300.000 márka, utazási költségre (megkoppasztott játékosoknak) 120.000 márka, nyugdíj 60.000 márka, 60.000 részjegyre eső szelvény beváltására a 20 márka az 1.200.000 márka, osztlék egy részvényre 128:23 márka az 7.700.000 márka, összesen 15.900.000 márka. Az egyes játékasztalok napi bevételeiről pontos számadás vezetetik és ezekből kitűnik, hogy a rouletteasztal napi tiszta nyeresége a téli és tavaszi hónapokban 8000 márka, nyáron és őszszel pedig napi 7000 márka; azon asztalokon, amelyeken trente et quarantet játszanak, a napi nyereségek az év ugyanazon szakáiban 6000 és 5000 márka között váltakoznak.

A játékbank a kaszinóban van, mely

közvetlenül a vasút mellett fekszik. A meredek szikla gyönyörű kertté alakított át, melyre három perc alatt érkezhetik fel az ember, ahonnan a legszebb kilátás nyílik a szemlélőnek; a monte carloi látogatók azonban, kiket a játékszenvedély űzött ide, nem igen látják ezt, mert rájuk nézve a »time is money« különösen érvényre jut, mert ki tudja, hogy abban a percben, midőn a természet remekeit csodálja, nem szalasztja-e el azon pillanatot, amidőn a szeszélyes Fortunaistenasszony kegyesen mosolygott volna reá a játékasztalnál.

A »saison« alatt félóránként tizenkét vonatközeledik Nizza, Monaco és Mentone között. A kezelőség minden egyes vonat után 5000 frank bevételért kezeskedik a középtengeri vasúttársaságnak és az 1400 km. hosszú vonalon Páristól Ventimigliáig egyetlen vonal sem mérkőzhetik ennek a forgalmával.

A kaszinó mesterségesen előállított

le.ének kielégítésére gondolt az a csoport, amely az előmunkálatokat a legnagyobb tapintatossággal, a legnagyobb körültekintéssel és legjobb akarattal, teljes önzetlenséggel elkészítette.

A fővárosi vendéglősökből alakult csoport nem haszonlesésből, hanem a közjó érdekében óhajt cselekedni. Célja csupán az, hogy velők együtt mindnyájan végre szabadulást nyerjünk ama súlyos teher alól, amely amúgy is nehéz megélhetésünket oly súlyossá teszi. Könnyíteni akar mindnyájunkon, aminthogy könnyíthet is, ha mint egy ember talpra állva, a most kínálkozó, rendkívül kedvező alkalmat el nem szalasztjuk. De el sem tudnánk képzelni azt az esetet, hogy ezen kedvező alkalmat édes mindnyájan meg ne ragadjuk, mert ki lehet oly indolens, oly könnyelmű, hogy az ismert terhet magától elhárítani nem akarná, az ismert rossz helyzetet a jóval fölcserélni ne igyekezne. Ilyesmit még elképzelni sem tudnánk.

Mihez tartás végett hozzátesztük azt is, hogy pénz-segélyre szorult vendéglősök igényeinek kielégítésére is gondolt az a vendéglős-csoport, amely bennünket a sör-kartelltől megszabadítani akar. Senki sem riadjon tehát vissza a szabadítók mellé sorakozásától azért, mert pénzbeli segítségre is igényük van. Szakemberek ezek a csoportbeli tagok és mint vendéglős-emberek jól tudják, hogy az olcsó és jó sör mellett pénzbeli segítségről is kell gondoskodniok, amiről gondoskodtak is.

Amint fentebb már említettük, az előmunkálatok régebb idő óta folynak s mivel ezen előmunkálatok sikeres eredményhez jutottak, most már bátran lépünk a nyilvánosság elé és bátran hívunk fel minden vendéglőst arra, hogy saját érdekükben siessenek a jelentkezéssel, minél számosabban adjanak jelentkezésükkel kitéjeztet annak, hogy a mozgalomhoz csatlakozni kívánnak és általa a sörkartell alól szabadulni óhajtának.

Azt hisszük, ez oly kívánság, amelyet

minden vendéglős üdvözölve fogadhat és minden vendéglős csak saját előnyét, saját elvitázhatlan nagy hasznát láthatja benne. Nem életrevaló ember pedig az, aki az előnyöket biztosító mozgalomhoz csatlakozni nem siet, vagy az ahhoz való csatlakozás fölött még csak gondolkozni is képes. Nem életrevaló vendéglős az, aki az anyagi károsításáról ismert kartelltől szabadulni nem igyekszik és aki a szabadító mozgalmat minden erejéből támogatni nem törekszik. De nem is szorul e mozgalom támogatásra és támogatásnak csak azt nevezi, hogy minden vendéglős tartsa életfentartási kötelességének csatlakozása által a saját és az összeség nagy hasznát előmozdítani és létrehozni. Mert valóságos beteges állapot ez a mai, oly beteges állapot, melyben évek óta sinylődjünk és gyógyulásra szert nagy tehetetlenségünkben nem ismerünk. Kitaratók voltunk és vagyunk a szenvedésben, türelemmel türtük és türtjük a csapásokat; de ha bajunk, hosszas betegségünk ellen végre gyógyszer kínálkozna, természetes, hogy örömmel kell utána nyúlnunk, mert biztos reményt nyújt a teljes felgyógyulásunkra és megerősödésünkre.

Szalmaszál után is kapaszkodik a szenvedő, de a mi bajunk ellen kínálkozó segély nem szalmaszál, hanem az a mentőeszköz, amely biztos és erős talajt kínál, amelyen megélhetésünk könnyűvé válik. Könnyebb megélhetésünkre pedig ugyancsak rászolgáltunk már mindannyian. Mindnyájan nyögünk a régóta reánk nehezede kemény megpróbáltatások alatt és nagyon kiérdemeltük már, hogy nehéz munkánkért egy kis kedvező eredményt is lássunk. Megvan a sörgyárunk, amely nekünk az alkalmat erre megadja. Megvan a mód, amely bennünket a deficités üzlettől megment és segítséget nyújt arra, hogy ezután jó söröket adhassunk és mellette tisztességes megélhetésünket is megtalálhassuk.

A reánk erőszakolt kartell sok kartársunk kimulását hozta maga után.

A turpisság sok, jobb sorsra érdemes vendéglőst juttatott a tönk szélére, anélkül, hogy az ismert baj ellen védekezhetett volna és csak a szerencsés véletlen ment meg egynehányunkat a gyilkoló kór ellen. Hogy pedig ily szerencsés véletlenben mily kevesen részesülünk, azt igen jól tudjuk. Igen sok ambiciózus, szorgalmas vendéglős tevékenysége ment és megy ma is veszendőbe azért, mert nem képes megküzdeni azzal a lelketlen erőszakkal, amelyet a kartellek rajta elkövetnek. Lehet-e tehát, akadhat-e tehát vendéglős, akik az e sorainkban kínált biztos segítséget megragadni nem siet?

A fővárosi vendéglősök köréből alakult szervező-csoport e helyen hívja fel a vendéglősöket és korcsmárosokat, hogy a sörkartell alól való menekülést tartsák mindannyian jól felfogott érdekeiknek és az általa kezdeményezett mozgalomhoz minél előbb és a saját érdekük követelte módon, minél tömegesebben csatlakozzanak.

A jelentkezés lapunk szerkesztőségében akár személyesen, akár levél útján naponként történhetik.

Egyetlen vendéglős el ne mulasztja a most kínálkozó kedvező alkalmat kihasználását.

A sarló nyomán.

Két esztendőn át türhető jólét fakadt a sarló nyomán. Két jó aratás hatalmasan segített bennünket abban, hogy a kilencvenes évekből túlköltekezést s a rákövetkezett közgazdasági sanyarúságokat kiheverjük. Szigorúan ítélő közzgazdák, hitelügyi tekintélyek ki merték mondani, hogy az elmúlt két esztendőben gyarapodtunk vagyonban, törlesztettünk terheinkből. Megmondták az okát is. A magyar mezőgazdaság jól jövedelmezett; gabonáért, marháért, tejért, vajért, gyümölcsért, baromfiért jóval több pénzt hozott, mint előbb.

A magyar nép gazdasági sorát a sarló munkája dönti el, ha mindjárt kasza vagy aratógép alakjában dolgozik is. Mindnyájan azt óhajtjuk, hogy legyünk egy kissé függetlenebbek az időárástól. Tegyen nagyobb

platteau fekszik; a két toronnyal ékített épület inkább díszes, mint szép és gyönyörű fekvése által jobban hat, mint stílusa által. Egész éven át játszanak benne, a nagy ünnepek kivételével, amidőn dél-élt 11 órától éjjeli 11 óráig szünetelnek. Megtiltva van a játékarlang látogatása kiskorúaknak és Monaco, valamint a francia alpesi departement lakóinak. A játékarlang látogatására szükséges jegy az irodában kapható, hol az illetőnek névjegye ellenében az egy napra érvényes »Carte d' admission personnelle« szolgáltat ki, amelynek hátlapjára sajátkezü aláírását kell helyezni.

A szépen díszített előcsarnokból a pazarul kiállított abriumba lépnek, melytől balra a játékterem s hátul a hangverseny-terem fekszik; szintúgy saját színház is áll a látogatók szolgálatára.

Az egyik asztalnál a Trente et quarante-nak hódolnak a játzók, a másik teremben pedig a roulette-asztalok állanak

a játzók rendelkezésére, melyeknél legnagyobb a forgalom. Az utóbbiaknál a legkisebb tét 5 frankban állapított meg, a Trente et quarante-nál harmic frank; a »maximum« pedig mind a kettőnél tizenkétezer frank.

Minden nemzetiséget képviselve találunk itt, a játékdöög ezen kárhóztató templomában; első sorban angolok, amerikaiak és oroszok, de azért franciák, németek, dánok, svédek sem hiányzanak, sőt a néger fajok is felbukkannak. Hercegek és előkelő hölgyek ülnek üzletemberekkel és kalandorokkal vegyesen az asztalnál; mindenki arra törekszik, hogy helyet biztosítson magának és a később jövők hátul álnak; a roulette asztalnál az ott ülők mögött gyakran még két-három sorban láthatók a játzók, akik állva játszanak. Általában véve pedig a játékteremben a hangulat igen egyhangú. Még a játzók is, akiket két kategóriába oszthatunk, u. m. a profizionátus játzók és az állandóan

váltakozó látogatók között, csak ritkán nyújtanak izgató pillanatokat. A nyitán ritkán fordulnak elő nagy »esélyek« és ha egy »inspirációs játzó«, legtöbbsnyire orosz vagy amerikai nagyobb vakmerő tét által, mely sikertől koronáztatik, életet visz az egyhangúságba, feszült figyelemmel pillant oda az egész társaság és csillogó szemekkel nézik a változó szerencsét. Rendes körülmények között a játzók csendeseknek, sőt mondható mélabúsaknak látszanak.

Minden roulette-asztal a kövezőkből áll: egy forgatható lemez, mely 38 egyenlő nagyságú rekeszre van osztva és a szélesebb felén számozva s lécek által elválasztva, felváltva, pirosra és feketére van festve. A középponttól a kerületig csekély ferdeséggel hajlik kifelé, ahol a bankadó egy kis fehér elefántontgolyót hoz mozgásba, amelylyel egyúttal a lemezt ellenkező irányba mozgatja. Ha a mozgás lassabbodik, a golyó az egyik rekeszbe esik, melynek színe és száma a nyereséget

számot nemzeti gazdálkodásunkban az ipar. Ennek cikkeit nem fonynyaszthatja el a hő, nem veri el a jég, nem korhasztja el az eső. Ám törjünk a kívánatos állapot felé. De ne feledjük, hogy amíg el nem következik, a föld a tápláló gondviselésünk. Teljes erővel ápoljuk és gondozzuk, hogy az ipari törekvések meg ne csökkentsék azt az erős kormányzói és társadalmi gondozást, amelyben a föld néhány esztendő óta részesül. Sőt minden úton-módon fejlesztjük a gazdasági munka gyümölcsözését, apaszszuk terheit. Mert ez a munka adja meg nemcsak a napi kenyerünket, de az erőt is, a haladottabb állapotok, a nagy ipari és kereskedelmi tevékenység megteremtésére.

Sokan vannak már manapság, akik azt tartják, hogy a nagy ipari berendezések sem biztosítják a nemzeti jövedelem állandóságát. A sarló munkájának gyümölcsét az időjárás teszi kockázatosabbá, az ipari gépeket pedig a világi viszonyok.

Am kétségtelen, hogy a kereső munka változatosabb megoszlása mellett jobban szabályozódik a nemzeti jövedelem, mintha csak egy főkereseti ágra támaszkodik. Erősen éreznünk fogjuk ezt a mostani és a jövő éven. Mert az 1904-iki aratás nagyon szomorú eredményt mutat.

Az állandó szárazság az ország legnagyobb részén teljesen megrontotta a kalászosokat. Csak a dunántúli vidéken tűrhetőbb az aratás.

De még nagyobb baj ennél az, hogy a takarmány inségesen áll országsszerte. Anyaszéna és búkköny alig van, kukorica, krumpli, répa, mind sýnyi az esőhiányt. A legelő és a rétek kopárak. A mesterséges takarmány a nagyobb gazdaságok növénye még Magyarországon. A földmívelő nép milliói a legelőről és a rétről tartják a háziállataikat. A földmívelési kormány fölszabadítja az állami és egyéb, kezelése alatt álló erdők lombját, védett legelőterületeit, hogy segítsen a népen. De nem igen tud segíteni a nagy Alföldön, ahol vajmi kevés akár az állami, akár másféle erdő. A bajos állapoton csak a kormányzás különös gondja és okos intézkedése segíthet.

Állattenyésztésünk jövedelmezősége az utolsó két esztendőben nagyot emelkedett. Tulajdonképpen ez a gazdasági ág szaporította meg legerősebben nemzeti jövedelmünket. A beálló takarmányhiányon, ha áldozatok árán is, segítenünk kell, hogy az állatokban rejlő gyümölcsöző tőkénk nagyott ne károsodjék.

A tavaszi szárazság káros hatását láttuk már az aratás országos kezdő ünnepén, Péter-Pál napján, az őszi betarítási valókán

vagy posztósejtet állapítja meg. Az asztal zöld posztóján táblázat látható, melyen a számok 0-tól 37-ig vannak feltüntetve és azonkívül rekeszek fekete és fehérre, páros vagy páratlanra láthatók. A játzó egy vagy több rekeszre tételek raknak, mielőtt a bankadó a lemezt mozgásba hozza; ha a golyó 0-ra esik, a bank húzza az összes tételeket; akinek véletlenül ezen száma van, az pénzének harmincötszörösét kapja. A trente et quarante szinte vörös és feketére lesz játszva, csak hogy itt még két esély játszik közbe, a couleur és inverse. A közönség, aki ezen termekben tartózkodik, válogatottabb, mint a roulette-asztalnál levők.

Ritkán fordulnak elő oly esetek, hogy a játzó több százezer frankot nyerne és ha elő is fordul, akkor újból visszatér, hogy nyereségét elveszítsen.

Néha ugyan befutja a világsajtót azon hír, hogy a monte-carlói játékbankot »spregolták«, de ez az állítás túl van

is. Sok helyütt kétszer kellett vetni a kapásokat, sok helyütt, mo. djuk országsszerte, fejlődtek a növényre való idő javarészeiben. De az azóta is folyton tartó szárazság tovább is pusztított, a kukorica és krumpli helyre-növényéséről most már szó sem lehet. A gyümölcsökben tömérdek féreg pusztít, mert a száraz időjárás jó volt a kártékony rovarok fejlődésére, a gazdák pedig irtó munkával nem igen ellensúlyozták a természet ártó kedvezését. A múlt éven egy-néhány millió korona külföldi pénzt hozott be az országba a magyar gyümölcs. Az idén ebben a jövedelmünkben is erősebb fogyatkozás lesz és az eddig oly sokatigérő szőlőtermésünk is alighanem el nem pusztul az állandó szárazságtól.

A gazdasági termelés gyümölcseinek betakarítását elkezdjük. Sorra magtárba kerül a búza, az árpa, a zab. Körülbelül tudjuk már, hogy melyikből mink termett. De hogy mit ér a termésünk, még nem tudhatjuk. Ebbe beleszól Csikágó, Newyork, London, Berlin is. Beleszól pedig főleg a magyar gazda ismert pénztelensége, hitelének drágasága és egész közgazdasági meg állami adózási rendszerünk, amelynek közepette mindenféle hitelező most szorítja meg a gazdát, az adóvégrehajtások most indulnak meg, hogy a termék tömeges piacra vetésére, sőt előre eladására kényserítsék. Mert alig-alig jobb az aratás az inségesnél s hogy egészen rossz ne legyen az állapot, több irányú, praktikus kormányzói intézkedésekre van szükség.

B. H.

BORGAZDASÁGUNK.

Bortermelői értekezlete. Versec bortermelői és borkereskedői értekezletet tartottak Molnár Ákos országgyűlési képviselő jelenlétében, melyen a küszöbön álló olasz vámtárgyalások nagy fontosságát fejtegették és amelyen fölhangzott a magyar társadalomban megindult akciónak ébrentartására irányuló országos borászati nagygyűlés szükségessége. Molnár Ákos Versecet tartja legalkalmasabbnak erre a célra, mint az olasz burvámklauzula-ellenes mozgalom és a magyar bortermelői és kereskedői egyesülésének bölcsőhelyét. Az értekezlet egyhangú helyesléssel mondotta ki, hogy augusztus 7-ére országos borászati nagygyűlést rendez a magyarországi bortermelői és borkereskedői szövetségével és erre meghívja az összes bortermelővidékek országos képviselőit is. A rendezést nagyszabásúvá kívánja tenni az országos nagygyűlés, amelynek főtárgya az olasz borvám-

hajtva, amennyiben ez lehetetlenség. Minden bankárnak néhány százra van a kasszában és ha ezek véletlenül megfogynak, akkor egyszerűen »ujoncokat« hozat, mely abból áll, hogy katonai kísérettel egy kazettát hozat, mely tömve van arany és papírpénzzel; a játéknak csak kis időre való félbeszakítása is a legritkább esetekben fordul elő.

Rendkívül nagyok az áldozatok száma, kik önkényesen válnak meg az élettől, de ezen esetek csak nagy ritkán jutnak nyilvánosságra, mert a lapok segítenek az öngyilkosságokat elhallgattatni. Ezen játékbank fennállása Európa szegényfoltja, melynek eltörlése csak körülbelül 30—40 millió frank kártérítés által lenne eszközölhető. A főrésztvényesek jelenleg Radziwill herceg és báró Camillo Blanc, kik Bonaparte Napoleon herceg részvényét is megvették és kinek neje Blanc egyik leánya volt s a részvények a hozomány egy kis részét képezték.

kedvezmény ellen való monstre tiltakozás lesz. Az értekezlet, amelyen Seemayer Károly dr. elnököt és a jegyzőkönyvet Horváth Ede vezette, köztönetet mondott Molnár Ákosnak fáradozásáért.

Szőlőtalaj-fölvétel. Tallián Béla földmívelésiügyi miniszter az elpusztult hegyi szőlők helyes módon való felújításának megkönnyítésére, mint az eddig is történt, az idén is szőlőszeti talajfelvételeket rendelt el. A szőlőszeti talajfelvételek arra szolgálnak, hogy a szőlőbirtokosság tájékozva legyen, vajjon az újonnan telepítendő területet szénkénegezzel fentartandó európai szőlőfajtákkal, vagy pedig amerikai alanyra nemesített olványokkal ültesse-e be, továbbá, hogy a talaj minősége, összetétele, mézstartalma szerint milyen amerikai alanyfajtákat használjon a telepítésnél. Az ez idei szőlőszeti talajfelvételek terét, kapcsolatban az előző évekkel, a Pécs vidékének területét felölöl 1 : 25,000 vezérkari lapnak eddig még fel nem dolgozott részei jelöltettek ki és a munkálatok végrehajtásával Dicenty Dezső és Szóts Andor agrogeológiai és szőlőszeti szakközegek bíztattak meg. Ez igen fontos és tanulságos talajfelvételeket még e hónapban befejezik és így a jelzett lap a laboratóriumi munkák befejezése és az erről szóló jelentés elkészülte után, rövid időn belül mint hasznos tájékoztató a szőlőtelepítés terén, fog az érdekeltek rendelkezésére állani.

A szegedi országos borvásár iránt, amelyet szeptemberben a vendéglős-kongresszussal egyidejűleg rendez a Szőlőgazdák Egyesülete, a külföld mindinkább kezd érdeklődni. Újában Reckendorfer alsó-ausztriai borászati igazgató kért a vásárról bővebb felvilágosítást, kiliatásba helyezvén az osztrák vendéglősök megjelenését. Szeged város tanácsa a legmesszebb menő előzékenységgel a vásár helyét a régi piarista gimnázium épületét engedte át s kijelentette, hogy a vásár sikere érdekében azután is kezére jár az egyesületnek. — Valószínű, hogy ezt az első nagy borvásárt számos osztrák borkereskedő és vendéglős fogja fölkeresni.

A kormány a magyar bor érdekében. Annak idején megírtuk, hogy ez évi május 12-én 56 balatonparti község gyűlt egybe Almádiban az olasz borvám ügyében tanácskozni. A gyűlés emlékiratban kérte Tisza miniszterelnököt, hogy a magyar bort védje meg az olasz bor beözönlése ellen. Az emlékiratra most érkezett le a válasz Öváry Ferenc dr. országgyűlési képviselőhöz, mely így hangzik:

A Balatonalmádiban folyó évi május hó 12-én, 56 balatonparti veszprém—zalai község lakossága részéről tartott népgyűlésből az olasz borvám kérdésében, valamint szőlő- és borgazdasági szakot érdeklő egyéb kérdésekben hoztam intézett előterjesztést kézhez vettem.

Megnyugtathatom önöket az iránt, hogy a kormány a magyar borgazdaság jogosult érdekeit az összes kereskedelmi szerződéseknél meg fogja védelmezni és hogy a felterjesztésében felvetett többi kérdések is gondoskodásunk tárgyát fogják képezni.

Budapesten, 1904. július 1.

Hazafias üdvözléssel

Tisza, s k.

A szegedi borvásár. A Magy. Szőlőgazdák Országos Egyesülete által rendezendő borvásárra nap-nap után kérnek a termelők bejelentési íveket, de a kitöltött ívek beküldésével késlekednek. Ezért is szükségesnek tartjuk magyar szőlőbirtokosainkat, akiknek még borkészletük van, figyelmeztetni, hogy a szegedi országos borvásár bejelentési ideje augusztus hó 7-én jár le. Ez a lehető legjobb alkalom régebbi évjáratú borok eladására, mert a szüret küszö-

le.ének kielégítésére gondolt az a csoport, amely az elmunkálatokat a legnagyobb tapintatossággal, a legnagyobb körültekintéssel és legjobb akarattal, teljes önzetlenséggel elkészítette.

A fővárosi vendéglősökből alakult csoport nem haszonlesésből, hanem a közjó érdekében óhajt cselekedni. Célja csupán az, hogy velük együtt mindnyáján végre szabadulást nyerjünk ama súlyos teher alól, amely amúgy is nehéz megélhetésünket oly súlyossá teszi. Könnyíteni akar mindnyájunkon, aminthogy könnyíthet is, ha mint egy ember talpra állva, a most kínálkozó, rendkívül kedvező alkalmat el nem szalasztjuk. De el sem tudnánk képzelni azt az esetet, hogy ezen kedvező alkalmat édes mindnyáján meg ne ragadjuk, mert ki lehet oly indolens, oly könnyelmű, hogy az ismert terhet magától elhárítani nem akarná, az ismert rossz helyzetet a jóval fölcserélni ne igyekezne. Ilyesmit még elképzelni sem tudnánk.

Mihez tartás végett hozzáteszszük azt is, hogy pénz-segélyre szorult vendéglősök igényeinek kielégítésére is gondolt az a vendéglős-csoport, amely bennünket a sör-kartellől megszabadítani akar. Senki sem riadjon tehát vissza a szabadítók mellé sorakozásától azért, mert pénzbeli segítségre is igényük van. Szakemberek ezek a csoportbeli tagok és mint vendéglős-emberek jól tudják, hogy az olcsó és jó sör mellett pénzbeli segítségről is kell gondoskodni, amiről gondoskodtak is.

Amint fentebb már említettük, az elmunkálatok régebbi idő óta folynak s mivel ezen elmunkálatok sikeres eredményhez jutottak, most már bátran lépünk a nyilvánosság elé és bátran hívunk fel minden vendéglóst arra, hogy saját érdekükben siessenek a jelentkezéssel, minél számosabban adjanak jelentkezésükkel kifejezést annak, hogy a mozgalomhoz csatlakozni kívánnak és általa a sörkartell alól szabadulni óhajtanak.

Azt hisszük, ez oly kívánság, amelyet

minden vendéglős üdvözölve fogadhat és minden vendéglős csak saját előnyét, saját elvitázhatlan nagy hasznát láthatja benne. Nem életrevaló ember pedig az, aki az előnyöket biztosító mozgalomhoz csatlakozni nem siet, vagy az ahhoz való csatlakozás fölött még csak gondolkodni is képes. Nem életrevaló vendéglős az, aki az anyagi károsításáról ismert kartellől szabadulni nem igyekszik és aki a szabadító mozgalmat minden erejéből támogatni nem törekszik. De nem is szorul e mozgalom támogatásra és támogatásnak csak azt nevezi, hogy minden vendéglős tartsa életfentartási kötelességének csatlakozása által a saját és az összeség nagy hasznát előmozdítani és létrehozni. Mert valóságos beteges állapot ez a mai, oly beteges állapot, melyben évek óta sinylődünk és gyógyulásra szert nagy tehetetlenségünkben nem ismerünk. Kitértők voltunk és vagyunk a szenvedésben, türelemmel türtük és türtük a csapásokat; de ha bajunk, hosszas betegségünk ellen végre gyógyszer kínálkozik, természetes, hogy örömmel kell utána nyúlnunk, mert biztos reményt nyújt a teljes felgyógyulásunkra és megerősödésünkre.

Szalmaszál után is kapaszkodik a szenvedő, de a mi bajunk ellen kínálkozó segély nem szalmaszál, hanem az a mentőeszköz, amely biztos és erős talajt kínál, amelyen megélhetésünk könnyűvé válik. Könnyebb megélhetésünkre pedig ugyancsak rászolgáltunk már mindannyian. Mindnyáján nyögünk a régóta reánk nehezdedő kemény megpróbáltatások alatt és nagyon kiérdemeltük már, hogy nehéz munkánkért egy kis kedvező eredményt is lássunk. Megvan a sörgyárunk, amely nekünk az alkalmat erre megadja. Megvan a mód, amely bennünket a deficités üzletől megment és segítséget nyújt arra, hogy ezután jó söröket adhassunk és mellette tisztességes megélhetésünket is megtalálhassuk.

A reánk erőszakolt kartell sok kartársunk kimulását hozta maga után.

A turpisság sok, jobb sorsra érdemes vendéglóst juttatott a tönk szélére, anélkül, hogy az ismert baj ellen védekezhetett volna és csak a szerencsés véletlen ment meg egynehányunkat a gyilkoló kór ellen. Hogy pedig ily szerencsés véletlenben mily kevesen részesülünk, azt igen jól tudjuk. Igen sok ambiciózus, szorgalmas vendéglős tevékenysége ment és megy ma is veszendőbe azért, mert nem képes megküzdeni azzal a lelketlen erőszakkal, amelyet a kartellek rajta elkövetnek. Lehet-e tehát, akadhat-e tehát vendéglős, akik az e sorainkban kínált biztos segítséget megragadni nem siet?

A fővárosi vendéglősök köréből alakult szervező-csoport e helyen hívja fel a vendéglősöket és korcsmárosokat, hogy a sörkartell alól való menekülést tartsák mindannyian jól felfogott érdekeiknek és az általa kezdeményezett mozgalomhoz minél előbb és a saját érdekük követelte módon, minél tömegesebben csatlakozzanak.

A jelentkezés lapunk szerkesztőségében akár személyesen, akár levél útján naponként történhetik.

Egyetlen vendéglős el ne mulasztja a most kínálkozó kedvező alkalmat kihasználását.

A sarló nyomán.

Két esztendőn át törhető jólét fakadt a sarló nyomán. Két jó aratás hatalmasan segített bennünket abban, hogy a kilencvenes évekbeli túlköltségeket s a rákövetkezett közgazdasági sanyarúságokat kiheverjük. Szigorúan ítélő közgazdák, hitelügyi tekintélyek ki merték mondani, hogy az elmúlt két esztendőben gyarapodtunk vagyonban, törlesztettünk terheinkből. Megmondták az okát is. A magyar mezőgazdaság jól jövedelmezett; gabonáért, marháért, tejért, vajért, gyümölcsért, baromfiért jóval több pénzt hozott, mint előbb.

A magyar nép gazdasági sorát a sarló munkája dönti el, ha mindjárt kasza vagy aratógép alakjában dolgozik is. Mindnyáján azt óhajtjuk, hogy legyünk egy kissé függetlenebbek az időárástól. Tegyen nagyobb

planteau fekszik; a két toronnyal ékített épület inkább díszes, mint szép és gyönyörű fekvése által jobban hat, mint stílusa által. Egész éven át játszanak benne, a nagy ünnepek kivételével, amidőn délelőtt 11 órától éjjeli 11 óráig szünetelnek. Megtiltva van a játékbarlang látogatása kiskorúaknak és Monaco, valamint a francia alpesi departement lakóinak. A játékbarlang látogatására szükségessé jegy az irodában kapható, hol az illetőnek névjegye ellenében az egy napra érvényes »Carte d'admission personnelle« szolgáltatják ki, amelynek hátlapjára sajátkező aláírását kell helyezni.

A szépen díszített előcsarnokból a pazarul kiállított abriumba lépnek, melytől balra a játéktér s hátul a hangverseny-terem fekszik; szintúgy saját színház is áll a látogatók szolgálatára.

Az egyik asztalnál a Trente et quarante-nak hódolnak a játékosok, a másik teremben pedig a roulette-asztalok állanak

a játékosok rendelkezésére, melyeknél legnagyobb a forgalom. Az utóbbiaknál a legkisebb tét 5 frankban állapított meg, a Trente et quarante-nál harminc frank; a »maximum« pedig mind a kettőnél tizenkétezer frank.

Minden nemzetiséget képviselve találunk itt, a játékördög ezen kárhóztató templomában; első sorban angolok, amerikaiak és oroszok, de azért franciák, németek, dánok, svédok sem hiányzanak, sőt a néger fajok is felbukkannak. Herecégek és előkelő hölgyek ülnek üzletemberekkel és kalandorokkal vegyesen az asztalnál; mindenki arra törekszik, hogy helyet biztosítson magának és a későbbi jövők hátuljának; a roulette asztalnál az ott ülők mögött gyakran még két-három sorban láthatók a játékosok, akik állva játszanak. Általában véve pedig a játéktérben a hangulat igen egyhangú. Még a játékosok is, akiket két kategóriába oszthatunk, u. m. a profizionátus játékosok és az állandóan

váltakozó látogatók között, csak ritkán nyújtanak izgató pillanatot. Nagyon ritkán fordulnak elő nagy »esélyek« és ha egy »inspirációs játékos«, legtöbbször orosz vagy amerikai nagyobb vakmerő tét által, mely sikertől koronáztatik, életet visz az egyhangúságba, feszült figyelemmel pillant oda az egész társaság és csillogó szemekkel nézik a változó szerencsét. Rendes körülmények között a játékosok csendeseknek, sőt mondható melábulásnak látszanak.

Minden roulette-asztal a kövekezőkből áll: egy forgatható lemez, mely 38 egyenlő nagyságú rekeszre van osztva és a szélesebb felén számozva s lécek által elválasztva, felváltva, pirosra és fekete-re van festve. A középponttól a kerületig csekély ferdeséggel hajlik kifelé, ahol a bankadó egy kis fehér elefántcsontgolyót hoz mozgásba, amelylyel egyúttal a lemezt ellenkező irányba mozgatja. Ha a mozgás lassabbodik, a golyó az egyik rekeszbe esik, melynek színe és száma a nyereséget

számot nemzeti gazdálkodásunkban az ipar. Ennek cikkei nem fonyaszthatja el a hő, nem veri el a jég, nem korhasztja el az eső. Am törjünk a kívánatos állapot felé. De ne feledjük, hogy amíg el nem következik, a föld a tápláló gondviselésünk. Teljes erővel ápoljuk és gondozzuk, hogy az ipari törekvések meg ne csökkentsék azt az erős kormányzási és társadalmi gondozást, amelyben a föld néhány esztendő óta részesül. Sőt minden úton-módon fejlesztjük a gazdasági munka gyümölcsözését, apaszszuk terheit. Mert ez a munka adja meg nemcsak a napi kenyerünket, de az erőt is, a haladottabb állapotok, a nagy ipari és kereskedelmi tevékenység megeremtésére.

Sokan vannak már manapság, akik azt tartják, hogy a nagy ipari berendezések sem biztosítják a nemzeti jövedelem állandóságát. A sarló munkájának gyümölcsét az időjárás teszi kockázatosá, az ipari gépeket pedig a világgiazi viszonyok.

Am kétségtelen, hogy a kereső munka változatosabb megoszlása mellett jobban szabályozódik a nemzeti jövedelem, mintha csak egy főkereseti ágra támaszkodik. Erősen érezni fogjuk ezt a mostani és a jövő éven. Mert az 1904-iki aratás nagyon szomorú eredményt mutat.

Az állandó szárazság az ország legnagyobb részén teljesen megromtotta a kalászosokat. Csak a dunántúli vidéken tűrhetőbb az aratás.

De még nagyobb baj ennél az, hogy a takarmány inségesen áll országsgazte. Anyaszéna és búkköny alig van, kukorica, krumpli, répa, mind sínyli az esőhiányt. A legelők és rétek kopárak. A mesterséges takarmány a nagyobb gazdaságok növénye még Magyarországon. A földművelő nép milliói a legelőről és a rétről tartják a háziállataikat. A földművelési kormány folszabadítja az állami és egyéb, kezelése alatt álló erdők lombját, védett legelőterületeit, hogy segítsen a népen. De nem igen tud segíteni a nagy Alföldön, ahol vajmi kevés akár az állami, akár másféle erdő. A bajos állapoton csak a kormányzás különös gondja és okos intézkedése segíthet.

Állattenyésztésünk jövedelmezősége az utolsó két esztendőben nagyot emelkedett. Tulajdonképpen ez a gazdasági ág szaporította meg legerősebben nemzeti jövedelmünket. A beálló takarmányhiányon, ha áldozatok árán is, segítenünk kell, hogy az állatokban rejlő gyümölcsöző tőkénk nagyott ne károsodjék.

A tavaszi szárazság káros hatását láttuk már az aratás országos kezdő ünnepén, Péter-Pál napján, az őszi betarítási valókón

is. Sok helyütt kétszer kellett vetni a kapásokat, sok helyütt, mo. djuk országsgazte, fejlődtek a növényre való idő javarésztében. De az azóta is folyton tartó szárazság tovább is pusztított, a kukorica és krumpli helyre-növényéről most már szó sem lehet. A gyümölcsökben tömördek féreg pusztít, mert a száraz időjárás jó volt a kártékony rovarok fejlődésére, a gazdák pedig irtó munkával nem igen ellensúlyozták a természet ártó kedvezését. A múlt éven egy-néhány millió korona külföldi pénzt hozott be az országba a magyar gyümölcs. Az idén ebben a jövedelmünkben is erősebb fogyatkozás lesz és az eddig oly sokatigérő szőlőtermésünk is alighanem el nem pusztul az állandó szárazságtól.

A gazdasági termelés gyümölcseinek betakarítását elkezdjük. Sorra magtárba kerül a búza, az árpa, a zab. Körülbelül tudjuk már, hogy melyikből mink termett. De hogy mit ér a termésünk, még nem tudhatjuk. Ebbe beleszól Csikágó, Newyork, London, Berlin is. Beleszól pedig főleg a magyar gazda ismert pénztelensége, hitelének drágasága és egész közgazdasági meg állami adózási rendszerünk, amelynek közepette mindenféle hitelező most szorítja meg a gazdát, az adóvégrehajtások most indulnak meg, hogy a termék tömeges piacra vetésére, sőt előre eladására kényszerítsék. Mert alig-alig jobb az aratás az inségesnél s hogy egészen rossz ne legyen az állapot, több irányú, praktikus kormányzási intézkedésekre van szükség.

B. H.

BORGAZDASÁGUNK.

Bortermelők értekezlete. Versec bortermelői és borkereskedői értekezletet tartottak Molnár Ákos országgyűlési képviselő jelenlétében, melyen a küszöbön álló olasz vámtárgyalások nagy fontosságát fejtegették és amelyen fölhangzott a magyar társadalomban megindult akciónak ébrentartására irányuló országos borászati nagygyűlés szükségessége. Molnár Ákos Versecet tartja legalkalmasabbnak erre a célra, mint az olasz burvámklauzula-ellenes mozgalom és a magyar bortermelők és kereskedők egyesülésének bölcsőhelyét. Az értekezlet egyhangú helyesléssel mondotta ki, hogy augusztus 7-ére országos borászati nagygyűlést rendez a magyarországi bortermelők és borkereskedők szövetségével és erre meghívja az összes bortermelővidékek országos képviselőit is. A rendezést nagyszabásúvá kívánja tenni az országos nagygyűlés, amelynek főtárgya az olasz borvám-

hajtva, amennyiben ez lehetetlenség. Minden bankárnak néhány százetre van a kasszában és ha ezek véletlenül megfogynak, akkor egyszerűen »ujoncokat« hozat, mely abból áll, hogy katonai kísérettel egy kazettát hozat, mely tömve van arany és papírpénzzel; a játéknak csak kis időre való félbeszakítása is a legritkább esetekben fordul elő.

Rendkívül nagyok az áldozatok száma, kik önkényesen válnak meg az élettől, de ezen esetek csak nagy ritkán jutnak nyilvánosságra, mert a lapok segítenek az öngyilkosságokat elhallgattatni. Ezen játékbank fennállása Európa szűgyenfolta, melynek eltörlése csak körülbelül 30—40 millió frank kártérítés által lenne eszközölhető. A főrésztvényesek jelenleg Radziwill herceg és báró Camillo Blanc, kik Bonaparte Napoleon herceg részvényét is megvették és kinek neje Blanc egyik leánya volt s a részvények a hozomány egy kis részét képezték.

kedvezmény ellen való monstre tiltakozás lesz. Az értekezlet, amelyen Seemayer Károly dr. elnökölt és a jegyzőkönyvet Horváth Ede vezette, köszönetet mondott Molnár Ákosnak fáradozásáért.

Szőlőtala-fölvétel. Tallián Béla földművelésügyi miniszter az elpusztult hegyi szőlők helyes módon való felújításának megkönnyítésére, mint az eddig is történt, az idén is szőlőszeti talajfelvételeket rendelt el. A szőlőszeti talaj-felvételek arra szolgálnak, hogy a szőlőbirtokosság tájékozva legyen, vajjon az újonnan telepítendő területet szénkénege-zéssel fentartandó európai szőlőfajtákkal, vagy pedig amerikai alanya nemesített oliványokkal ültesse-e be, továbbá, hogy a talaj minősége, összetétele, mérszartalma szerint milyen amerikai alanyfajtákat használjon a telepítésnél. Az ez idei szőlőszeti talaj-felvételek terület, kapcsolatban az előző évekkel, a Pécs vidékének területét felölélő 1 : 25,000 vezérkari lapnak eddig még fel nem dolgozott részei jelöltettek ki és a munkálatok végrehajtásával Dicity Dezső és Szóts Andor agrogeológiai és szőlőszeti szak-kozegek bíztattak meg. Ez igen fontos és tanulságos talaj-felvételeket még e hónapban befejezik és így a jelzett lap a laboratóriumi munkák befejezése és az erről szóló jelentés elkészülte után, rövid időn belül mint hasznos tájékoztató a szőlőtelepítés terén, fog az érdekeltek rendelkezésére állani.

A szegeci országos borvásár iránt, amelyet szeptemberben a vendéglős-kongresszussal egyidejűleg rendez a Szőlősgazdák Egyesülete, a külföld mindinkább kezd érdeklődni. Újabban Reckendorfer alsó-ausztriai borászati igazgató kért a vásárról bővebb felvilágosítást, kilátásba helyezvén az osztrák vendéglősök megjelenését. Szegeci város tanácsa a legmesszebb menő előzékenységgel a vásár helyéül a régi piarista gimnázium épületét engedte át s kijelentette, hogy a vásár sikere érdekében azután is kezére jár az egyesületnek. — Valószínű, hogy ezt az első nagy borvásárt számos osztrák borkereskedő és vendéglős fogja fölkeresni.

A kormány a magyar bor érdekében. Annak idején megírtuk, hogy ez évi május 12-én 56 balatonparti község gyűlt egybe Almádban az olasz borvám ügyében tanácskozni. A gyűlés emlékiratban kérte Tisza miniszterelnököt, hogy a magyar bort védje meg az olasz bor beözönlése ellen. Az emlékiratra most érkezett le a válasz Öváry Ferenc dr. országgyűlési képviselőhöz, mely így hangzik:

A Balatonalmádban folyó évi május hó 12-én, 56 balatonparti veszprém—zalai község lakossága részéről tartott népgyűlésből az olasz borvám kérdésében, valamint szőlő-és borgazdasági szakot érdeklő egyéb kérdésekben hoztam intézett előterjesztést kézhez vettem.

Megnyugtathatom önöket az iránt, hogy a kormány a magyar borgazdaság jogosult érdekeit az összes kereskedelmi szerződéseknél meg fogja védelmezni és hogy a felterjesztésében felvetett többi kérdések is gondoskodásunk tárgyát fogják képezni.

Budapest, 1904. július 1.

Hazaftas üdvözlettel

Tisza, s k.

A szegeci országos borvásár. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete által rendezendő borvásárra nap-nap után kérnek a termelők bejelentési íveket, de a kitöltött ívek beküldésével késlekednek. Ezért is szükségesnek tartjuk magyar szőlőbirtokosainkat, akiknek még borkészletük van, figyelmeztetni, hogy a szegeci első országos borvásár bejelentési ideje augusztus hó 7-én jár le. Ez a lehető legjobb alkalom régebbi évjáratú borok eladására, mert a szüret küszö-

vagy veszteséget állapítja meg. Az asztal zöld posztóján táblázat látható, melyen a számok 0-tól 37-ig vannak feltüntetve és azonkívül rekeszek fekete és fehérre, páros vagy páratlanra láthatók. A játzók egy vagy több rekeszre téteket raknak, mielőtt a bankadó a lemezt mozgásba hozza; ha a golyó 0-ra esik, a bank húzza az összes téteket; akinek véletlenül ezen száma van, az pénzének harmincótszörösét kapja. A trente et quarante szinte vörös és feketére lesz játszva, csak hogy itt még két esély játszik közbe, a couleur és inverse. A közönség, aki ezen termekben változkodik, válogottabb, mint a roulette-asztalnál levők.

Ritkán fordulnak elő oly esetek, hogy a játzó több százezer frankot nyerne és ha elő is fordul, akkor újból visszatér, hogy nyereményét elveszítsék.

Néha ugyan befutja a világsajtót azon hír, hogy a monte-carlói játékbankot »spregolták«, de ez az állítás túl van

bön áll. Minél többen, minél többféle bort jelentenek be, annál inkább érdemes a M. Sz. O. E.-nek a borkészletekre a bel- és külföldi kereskedők, vendéglősök és szállodások figyelmét felhívni és annál nagyobb keletje is lesz a boroknak. Azért ne mulassza el senki borkészletét idejében a vásárra bejelenteni.

HIREK.

Hymen-hírek. *Bazala* Lajos gyári tisztviselő eljegyezte *Tóth* Károly práter-utcai vendéglős kartársunk szép és szellemdús leányát, *Juliskát*. Üdvözöljük.

— Az erzsébetfalvi »Jó szív«-vendéglő tulajdonosa, *Klein* Gyula kartársunk a Deákteri evang. templomban örök hűséget esküdött *Hopp* Anna kisasszonynak. A frigyhez sok szerencsét kívánunk.

Személyi hír. A Vendéglősök Lapja nyomán közöljük, hogy *Solti* Ödön dr. a M. V. és K. I. szerkesztésétől megvált, melynek okát a lapunkban közölt és ellene irányult támadásban keresik. Lap-társunkkal mi is hozzátehetjük, hogy távozásával úgy magának, mint a közérdeknek tartozott.

A vendéglős — kereskedő? A kereskedelmi és váltótörvényszék egy múlt évi ítélete szerint, az 1875. XXXVII. t. c. 3 §-ára hivatkozva, a korcsmárosokat és vendéglősöket kereskedőknek minősíti. Eddig azt hittük, hogy az iparos-osztályhoz tartozunk, de hát ki tudja, ismételt esetben ismét hová sorolnak bennünket. Így soha sem tudhatjuk, hova is tartozunk, mik vagyunk hát?

Kecskeméti gyümölcs Düsseldorfban. A kecskeméti gazdasági egyesület már elszállította azt a gyümölcs-küldeményt, amely a düszendorfi időszak gyümölcs-kiállításán hivatalosan lesz a magyar gyümölcs híret terjesztője. A küldeményt több gyümölcs-termelő állította össze. A küldeményt a gyümölcs-kiállítás alatt többször megismételik.

A portós levelek. A budapesti magyar királyi postaigazgatóság a következőket teszi közzé: A közönség köréből ismételve juttottak hozzánk panaszok, a melyekből arra lehetett következtetni, hogy a portós levelek kézbesítésénél visszaélések kezdenek történni, különösen pedig, hogy egyes vidéki hivatalok oly levelek után is beszedik a portót a közönségtől, amely levelekre portóbélyeg nincsen fűzve. Az ilyen visszaélések ellen a védekezés könnyű. A posta 1903. novemberben részben azért hozta forgalomba az úgynevezett portóbélyegeket, (valamennyi zöld színű, a közepén nagy fekete szám jelzi a fizetendő portót), hogy a közönséget minden visszaéléstől, illetéktelen díjak beszedésétől megóvja. Figyelmeztetjük tehát a közönséget, hogy portót egyáltalában ne fizessen oly levelek után, a melyekre megfelelő portójegy fűzve van és a kézbesítő által követelt díj például csak színes iróval van a levélre fűzve. Többet se fizessen mint amennyit a portójegy összege mutat és a kézbesítő minden más követelését a lehathatózottabb utasítsa vissza.

Sőrárpavásár Miskolcon. A Borsodmegyei Gazdasági Egyesület elhatározta, hogy mint minden évben, ez idén is Miskolcon, augusztus hó 17-én a vármegyeház nagytermében országos sőrárpavásárt rendez.

Dohányelárusítás a vendéglőkben és kávéházakban. A Magyar vendéglősök országos szövetségének tavalyi közgyűlése tudvalevőleg elhatározta, hogy a dohánykülönlegességek eladási engedélyének vidéki szállók, vendéglők és kávéházak részére való kieszámlázása

iránt kérvényt intéz a pénzügyminiszterhez. *Gundel* János szövetségi elnök a kérvényt be is nyújtotta a miniszterhez, aki most értesítette a pénzügyigazgatóság útján a szövetség elnökségét, hogy a kérelemnek helyt adott.

A fumei borcsempészés. Az ez év elején annyi port fölvert borcsempészés ügye végre dűlőre jutott. A január 29-án elvámolás végett bejelentett és Mazzevo del Vallóból származó 849 hordó bort, mint Fiuméből jelentik, tulajdonosának, a Fratelli Favara Figla cégnek rendelkezésére bocsátották és a borvisszaszállítását megengedték. Az 1,060.000 korona büntetés helyett csak 1000 korona bírságot róttak a cégre.

Rabló az ágy alatt. Vakmerő rablótámadásról ad hírt debreceni tudósítónk. Ma éjjel *Molnár* József kiszabadult rab belopódzott *Matey* Miklós korcsmáros lakásába és a korcsmáros ágya alá bújt. Ott várta meg, míg *Matey* és felesége hazaértek és lefeküdtek. Azután hirtelen előbújt rejtekéből és a korcsmáros késével a nyakán megsebesítette. A korcsmáros kiugrott ágyából és az éjjeli szekrényen levő revolvert megragadva, a rablóra lőtt. A zajra segítségkiáltásra a szomszédos kaszárnyából néhány huszár rontott be *Matey* lakásába és a rablót összekaszabolta. *Molnár*t súlyos sérüléseivel kórházba szállították.

Korai szilvaérés. Az idei szlavóniai szilva-termés rendkívül kedvező mennyiség és minőség dolgában. A szilva nagy és egészséges. A szilvaszedés már augusztus hónap elején kezdődik. A kereskedők megkapják a részletes fölvilágosításokat az egyes gazdasági szervezetektől, p. ö. *Kovacevác*on, *Rajcon*, *Vrbóvianiban*.

Beküldetett. *Lakatos* Gyula vendéglős kartársunk annak közlésére kér bennünket, hogy a nemrég megalakult Somogy megyei Vendéglősök Ipartársulatának tisztikar és választmánya választásánál egy somogy megyei igen érdemes egyénről nem vettek tudomást. *Matics* Sámuel úrról van szó, ki nemcsak mint vendéglős szerzett a környéken általános elismerést, de közszeretnek örvend ott mint nagybirtokos, mint bortermelő és mint kitűnő gazdasz is. Szólójében a legkiválóbb fajokat neveli, mely nemes szőlőfajokért a fővárosban is nagy elismeréseket aratott. Birtokán *Matics* Sámuel honosította meg a veszendőbe menő törkölt és seprű pálinkává főzése által való értékesítését és fáradságot nem ismerő gazda módjára, nagykiterjedésű telepén sok családnak nyújt állandó megélhetést. De hogy egyébről nem szólunk is, mint vendéglős is olyan kaliberű ember, hogy párját messze földön ritkítja, aki műveltsége, tapasztalata, humanossága következtében oly tért hódított magának, hogy csodálatos az az eset, mely a Somogy megyei Ipartársulat alakulásánál előfordult. Meg nem fogható, miképpen felekezhetnek meg oly egyénről, aki tekintélyénél fogva is diszére válne az ipartársulat választmányának és aki műveltségét és nagy tapasztalatait az Ipartársulat körül mindenestre előnyösen érvényesíthette volna. — Részünkről is megfoghatatlannak találjuk ily jeles és kiváló egyének mellőzését és óhajtanónak tartjuk, hogy őt mielőbb hozzá illő tisztséggel megkínálva, a történet mulasztást jóvátenni igyekezzenek.

Magyar gyümölcs a düszendorfi kiállításon. *Tallian* Béla földművelésügyi miniszter kiváló súlyt fektet arra, hogy a düszendorfi kertészeti kiállításon, melyet főleg a német gyümölcs-nagykereskedőklátogatnak, a magyar gyümölcs minél vonzóbban és méltóbban

mutattassék be. Hogy a hazai közönség is lássa, mit mutatunk be exportunk e fontos állomásán, az országos kertészeti egyesület, a miniszter támogatásával, Budapesten is kollektíve bemutatja a Düsseldorfba szállítandó gyümölcsöt. Megjegyezzük, hogy Düsseldorfban csak azok a kiállítók vesznek részt, akik naponként nagyobb mennyiséget is képesek exportálni.

Lacikonyha és iparigazolvány. A kereskedelmi miniszter legutóbbi rendeletileg kimondta, hogy a lacikonyha-tartók kötelesek rendes iparigazolványt váltani, de csak akkor, ha a nyílt piacon nap-nap után rendszeresen főznek, hurkát vagy pecsenyét sütnek. Ellenben azoknak foglalkozása, akik csupán alkalmasszerűleg országos- vagy hetivasárokon főznek és sütnek, egyébként pedig más főkeresettel bírnak, nem ipari, hanem népies jellegűnek tekintendő s az ilyen egyének iparigazolvány váltására nem szoríthatók.

Harc a sertésvész ellen. *Jung* Péter szegedi főállatorvos arra a fölfedezésre jutott, hogy olyan esetekben, amikor a mérföldekre kiterjedő szegedi határon a legszigorúbb egészségügyi óvintézkedések mellett is föltartózatlanul terjed a sertésvész, ennek a határnak a szikes részein a sertésfalkák a veszedelemtől minden időben és minden körülmények közt teljesen mentesek maradtak. A Fehértó harmadfelezer holdas, teljesen szikes területén emberemlékezet óta semmiféle sertésbetegség nem fordult elő. A főállatorvos ezt a megfigyelést rendszeres és tudományos kutatása alapjául vette és kétségtelenül bizonyítottan látja, hogy szikes területeken a sertésvész nem terjed el. Adatokat gyűjt, kísérletező telepeket állított az immunisnak hitt területen és amikor a közvetlen szomszédos földeken sertésvész dühöngött, az úgynevezett szegedi Fehértó el nem zárt területein egyetlen egy betegség sem volt. Tapasztalatai nyomán memorandumot intéz a földművelésügyi miniszterhez, amelyben beszámol a nagyfontosságú fölfedezés eredményéről és kéri, hogy a miniszter nagyobb kísérleti telepeket létesítsen a Fehértó földjén.

Franciaország szilvaszürete. *Bordeaux*ból írják, hogy az idén körülbelül két héttel hamarabb lesz a szilvaszüret. Más években a primör-vásár augusztus első felében szokott lenni, míg az idén a Lot és Garonne megyében valószínűleg július vége felé lesz már. A szüret igen jónak ígérkezik, a fák rogyásig telve gyümölccsel, melyből igen sok a nagyszemű. Az idei termés 800.000—1.000.000 márkára teszik, míg a tavalyi rossz termés csak 40—50.000 mázsa volt. Már egyes kötésekről is beszélnek, a melyek állítólag már előfordultak.

A gyümölcs-feldolgozó gépekért július hónap 31-éig kell folyamodni a földművelésügyi minisztériumba. *Tallian* Béla földművelésügyi miniszter a gyümölcstermelő községek segítségét abban, hogy friss állapotban el nem adható gyümölcseiket földolgozassák a kistermelés.

Kérelem lapunk t. olvasóihoz. A »Kisvendéglős« ez idei 16 számának egy példányára égető szükségünk lévén, tisztelettel kérjük olvasóink közül azokat, akik ezt a számot nélkülözhetik, legyenek szivesek azt nyomdánk címére (*Gelléri* és *Székely* nyomda, Budapest VII., *Kerepesi* út 34. sz.) megküldeni; a lap árát esetleg bélyegekben is szivesen megtéríti az illető cég.

A kiadóhivatal.

Egyletek, szövetkezetek.

A Székesfővárosi Kisvendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata július 26-iki közgyűlésén történt választásának eredménye: Elnök: Springer József. Alelnökök: Bakó István, Hekker Lajos. Pénztárnok: Palády László. Ellenőrök: Bayer János, Drechsler Nándor, Eisenbacher György. Választmányi tagok: Boross Gyula, Csuthy Gyula, Erl Antal, Gregorits Simon, Heinisch József, Henczel Lajos, Herrenhut Antal, Jakus János, Korl István, Kósa János, Kriszt Károly, Löwenberger Márton, Markhardt András, Nesztor János, Noficz Károly, Steiner Pál, Szabó Gyula, Szager József, Weisz Ferenc, Witzing József. Póttagok: Kerekes Pál, Noszko B. Pál, Petrakovics József, Schneck János, Schmauder József, Tomayer Ferenc.

A választás ezen eredményéhez nem fűzünk kommentárt, csupán azt jegyezzük meg, hogy a 300 tag kebeléből alakult jelölő-bizottság listája teljesen mellőztetett és helyette a fenti összeállítású nevekől álló szavazó-lap dominált.

A M. O. P. E. III. közgyűlésén megválasztott elnöke, *Géczy Kálmán*, a Magyar Pincér 6. számában teszi közé működési programját, a mely jóakarátú törekvést, nagy intenciók előbbrevitelét és megtartását ígéri. Többek közt így szól:

Törekvésem elsősorban a már kivívott eredmények fenntartására irányul, nevezetesen: az elhelyezés teljes organisatióját és a szabadnap teljes érvénybelépését kívánom és ez irányban a vendéglői szakosztály szervezését és egyesületünk kötelekbe vonását óhajtom megvalósítani.

A pincérség szellemi fejlődését úgy óhajto emelni, hogy a télen át önművelődési tanfolyamot és könyvtárt létesítünk az egyesület kebelében.

ÜZLETI HIREINK.

Kávéház-átvétel. *Gyárfás Pál* a Népszínház-utca és Tisza Kálmán-tér sarkán levő Wertheimer-mulatót megvette és azt ízlésesen átalakítva, ünnepélyesen megnyitotta. Gyárfás úgy Győrött, mint Nagyváradon megmutatta, hogy az üzletnek nemcsak életet adni képes, de azokat felvirágoztatni is tudja. Kétséget nem szenvedhet tehát, hogy itteni önállósága alatt értékesen fogja érvényesíteni ismert nagy szakavatottságát. Üdvözljük és a szép kezdethez sok szerencsét kívánunk.

Üzletmegnyitás. *Leikam György*, a fővároszerte legjobb hírne és köztisztelőnek örvendő idősebb Leikam bácsinak fia, az I. ker., Alagut- és Attila-utca sarkán nyitott vendéglőt. A vendéglő már berendezésénél fogva is a legmagasabb igényeknek felel meg, amihez hozzájárul a kitűnő magyar konyha ízletes ételeivel, a kitűnő italok és páratlanul jó kiszolgálás. E vendéglő, ilyen berendezéssel és ilyen kelékekkel felruházva, magamagát ajánlja a jóízű közönségnek.

Vendéglő megnyitás. *Sári Mihály* szakértársunk az Üllői út 54. szám alatt levő Huber-féle vendéglőt megvette és azt jul. 20-án megnyitotta. Ismerve Sári szakértársunk szakavatottságát, bizton reméljük, hogy jó konyhája és valódi tisztán kezelt borai révén csakhamar nagyszámú közönség látogatja majd új vállalatában. Részünkről a legjobbat kívánhatjuk neki.

Sörcsarnok. *Kollmann Lajos*, aki 12 évvel ezelőtt valódi jó hírne örvendő hentesüzletet nyitott, most a Margit-körút 8. szám alatt ízlésesen és fényesen berendezett sörcsarnokot bocsátott a nagy-

közönség rendelkezésére. Mint ismert kitűnő üzletember, bizonyos, hogy ezen, tulajdonát képező és jó vezetés alatt álló sörcsarnokkal is csakhamar elnyeri a közönség bizalmát, szeretetét és ízlését, ami az eddig nagy látogatottságból már előre is biztosítottak mondható. Részünkről is melegen ajánljuk a t. közönség figyelmébe.

Örvendtes hír. Arról értesülünk, hogy *Tomka Antal*, a főpincéri pályán általában ismert és széles körökben szeretetnek örvendő szakegyén, a kis aranybányának nevezett budai, koronaór-utcai »Politischen Kreisler« című vendéglőt átveszi és azt mint tulajdonos fogja tovább vezetni. Ha e hír a valóságnak megfelel, mi tiszta szívből üdvözljük új kartársunkat.

Vendéglő-áthelyezés. Régen ismert kartársunk, *Anll Ferenc* a József-körút 75. sz. a. létezett vendéglőjét a Ferenc-körút és Tompa-utca sarkán levő házba helyezte át és július 30-án megnyitotta. Derék kartársunk buzgalmával és szakismeretével, valamint nejeknek bájos és szeretetreméltó megjelenésével nemcsak gyorsan fognak új üzletük részére új vendégeket hódítani, de régi törzsvendégeik nagy része is szívesen fogják őket ezen új helyiségben is felkeresni. Mert tapasztalati tény, hogy mindazon vendégek, akik ide egyszer betévedtek, állandó látogatókká váltak, amit nemcsak a jó kiszolgálásnak, hanem a kitűnő magyar konyhának és italoknak is tulajdoníthatunk.

Új életre hívás. A Millenium-szálloda zárva volt vendéglőjét új életre kelti *Stern József* kartársunk, aki e vendéglőt július hó 16-án újból megnyitotta. Mint a Dunagőzhajótársaságnak hosszú évek óta volt vendéglőse, aki ott a kényes igényű utazóközönséget mindenkor megelégedésre tudta ellátni, csak a legjobb reményeket nyújthatja arra nézve, hogy e vendéglőt kitűnő vezetése mellett csakhamar nevezetessé teszi.

Vendég ő-átvétel. *Kepes József* általánosán előnyösen ismert kartársunk a Váci-körút 53. sz. alatt volt Simon János féle vendéglőt megvette és azt újonnan berendezve és átalakítva e hó elején megnyitja. Kepes kartársunk ismert szakképzettségével és élelmes tehetségével ezen üzlet felvirágoztatására biztos garanciát nyújt.

Új bodega. A Krisztina-tér 7. szám alatt nyitott Barna László bodegát, amelyben előnyös vásárlások eszközölhetők, mert többek között mindenkor kapható frissen párolt oldalas, valódi és kitűnő debreceni kolbász, első minőségű sonka, minden időben frissen sült házikenyér, olesó bor, sör, cognac, pezsgők, mindennemű ásványvizek stb. Felhívjuk a n. é. közönség figyelmét és a tulajdonos becses látogató-sért eszedezik.

Üzletáthelyezés. *Szabó Mihály* Zsibárus-utca 5. szám alatti vendéglőjét a Hajó-utca 5. szám alatti pincehelyiségbe helyezte át és e helyiséget nagy áldozatok árán rendezte be igen ízlésesen, mely szép berendezés és jó kiszolgálás gyümölcsét mindenestre meg fogja hozni a máris nagyon érdeklődő és kielégített közönség részéről.

Söntés. A »Komához« címzett, *Kató Károlyné* söntése augusztus 14-én nyílik meg a Koronaherceg-utca 14. sz. alatt, a párisi-utcai oldalon, a főpostával szemben. A még berendezés alatt álló üzlet kényelmesnek és szépnek ígérkezik, úgy, hogy a legmagasabb igényeknek is eleget tehessen.

Üzletátvétel. *Károly Lajos* kartárs a nádor-utca 43. sz. a. levő vendéglőt átvette és saját, szorgalmas vezetésével azt felvirágoztatni igyekszik, ami tapintatossága által máris sikerhez látszik közeledni.

Bérbevitel. *Dankovác Antal* a gyár-utca 13. sz. a. levő vendéglőt bérbevitte és azt teljesen újonnan berendezve e hó elején megnyitja. Sikert és szerencsét kívánunk vállalatához.

Hirdetés. Az esztergomi csavargózós-társulat igazgatósága ezennel közhírré teszi, hogy a tulajdonát képező, kies fekvésű, nagy látogatottságnak örvendő kovácspataki nyaralótelpén, mely közvetlen a Duna es nyugoti világvasút mellett fekszik, az ottani nagyvendéglőt, valamint a nyaraló-szállodát 35 butorozott, sőt ágyneművel is ellátott szobával együtt, jövő 1905. évi január hó 1-től kezdve három, esetleg hat évre, egy megfelelő szakembernek haszonbérbe fogja adni.

A bérleti feltételek részletei Niedermann János társulati igazgatónál tudhatók meg Esztergomban, Kossuth Lajos-utca 340. sz.

Helyváltások. A pécsi Royal kávéházban a reggeli számoló-pincéri állást legújában *Kakas István* foglalta el. — Komáromban a Magyar Király szálloda főpincéri állását *Kass Ferenc* tölti be. A Rados nagykávéházban *Fried Jenő* főpincér működik. — A »Vigadó« éttermében *Liebert Károly* és *Oszvald Ferenc* éthordók. — Pécsen a Mátyas Király szállóban *Schmidt Ferenc* főpincér, *Gulgesell Lajos* és *Lehmfalt István* éthordók. — A Vadember szálloda főpincére *Weber Lajos*, éthordó *Posztonezsky József*, borlő *Német Géza*. — A Teréz-körút 28. szám alatt levő *Vaready József*-féle étterem főpincéri állását *Feredy Zsigmond* tölti be. — A nagyváradi Kispipa étterem főpincéri állását újában *Bálint Lajos* foglalta el.

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK.

Húsdrgaság száz esztendő előtt. Nem egész száz esztendeje, 1807 ben, Szent György hónapjának 20-ik napján tettes Pest vármegye olyan dologról határozott, mely most száz esztendő után is aktuális. Arról tettek ugyanis panaszt a vármegyénél, hogy a mészárosok túlságos drágán mérik a húst. A vármegye megvizsgálván a panaszt, nem sokat teketóriázott, hanem közgyűlés elé vitte a dolgot, ott aztán a »hús és az hozzá tartozandó árak eránt« következő határozat tétetett:

„Tekintetbe vétetödvén egy részről a vágni való marhák árának a tavasz beálltával reménytelenül való nagyra nevedése, de leginkább szabad királyi Pest és Buda városába a most említett országgyűlése végett számosan öszve tödult népek rendkívül való sokasága, mely miatt attól lehetvén tartani, hogy a mészárosok, naponként sok húsról kellvén gondoskodni, ezen idő szakaszában elkertülhetetlen árak következhetnek. — másrészt pedig egyéb a hús árának meghatározásában befolyó környülállások, hogy azoknál fogva mind e fentirt két királyi városban mostanában levő számos lakosok elegendő-keppen gondoskodhassanak, mint pedig a mészárosokra netalan háramolható kár eltávoztattasson, a marhahús ezen most folyó hónapnak 24-ik napjától fogva a legközelebb reánk következő Szent István napjáig egy krajcárral följobb, azaz tizenkét krajcárokra emelte tek föl.

Ennélfogva tehát az eddigi gyakorolt egyaránság szerint a fagygyú, gyertya és szappannak ára egyedül (t. i. kizárólag) a többször említett két királyi városokba — annyival is inkább, minthogy az ország gyűlése által okozott környülállások egyedül azon városokat érdeklik — felemeltetik.

E szerint tehát léssen Budán és Pesten a marhahúsunk fontja 12 krajcár, a fagygyúé 24 krajcár, a gyertyaé 36 krajcár, a szappané 56 krajcár. Az aprólék pedig, úgy mint

máj, tüdő, láb, orr, száj, lép, pacal, az eddig gyakorolt szokás szerint a marhahúsnak fél ára határozatlik.

A borjú húsnak fontja lészen Pesten és Budán 20 krajcár, melyre való nézve leg-szorosabb kötelességül hagyottatni rendeltetik a mészárosoknak, hogy ezáltal nem az eddig gyakorlott szokások szerint a borjú húst fertályonként, hanem minden embernek fontonként adják.

A bárány, ürü és jüh húsnak ára Szent István napjáig a maga valóságában megmaradván, azok fontja lészen 8 krajcár. A mészárosok pedig a publikumot jó, friss és egészséges hússal tartásák és senkit hamis mérték által meg ne károsítsanak!

Felhőszakadás. A San Juan del Monteban pusztított felhőszakadás egyike volt a legborzasztóbb ilyenfajtájú katasztrófáknak a lefolyt utolsó száz esztendő alatt. Még az az irtózatosszerűen szerencsétlenség, amely 1827-ben Németországban száztíz ember életet oltott ki, a hautenbachi felhőszakadás, még ez a nagy katasztrófa is csekélység lehetett ehhez a veszedelemhez mérve. Mint a trópusi vidékeken legtöbbször ez az elemi csapás is vulkánikus okokra vezethető vissza. Néhány órával a tulajdonképpeni katasztrófa kitörése előtt, a San-Juantól délkeletre, mintegy hatvanöt kilométernyire fekvő Taal vulkán egy nagy erupciónak félreismerhetetlen jeleit mutatta. Nemsokára sűrű, fekete felhők burkolták egészen a vulkánt. San-Juan széles völgyben, a Kordillera-Bataanhegységek között van beékelve és a felhőszakadás annál nagyobb pusztítást kellett, hogy okozzon, mert a trópusi esőzés már az előző napokban a szomszédos hegyipatakok vízállását igen megnövelte, ezek a patakok most feltartóztatatlan erővel vizesésk módjára omlottak San-Juanra. A víz leküzdhetetlen ereje hatalmas sziklatömböket szakított le a hegyekről és megsemmisítő erővel zudította a városra, ahol egyesülve a tengeteg vízzel, hihetetlen pusztulást okozott. A benszülött lakosság egy része, amelyik legelőször jutott tudatára a rettenetes veszedelemnek, az iszállókba rohant, ahol kétségbeesetten küzdöttek a kicsiny de ügyes és igen kintartó ponyylovakért. A győzők hihetetlen gyors vágatással Manilla felé menekültek, mindent eltiporva, ami útjukba esett. Azok, akik maradtak, ezt a futást a legkegyetlenebbnek, a legborzasztóbbnak mondják, amit csak az ember fantázia kigondolni képes. Kő kövön nem maradt és nem lehet mást látni, mint egy ezüstszerű víztömeget. Az utcák helyén hirtelen támadt tenger hullámzott. Az áldozatok számát még nem lehetett pontosan megállapítani, de az eddig érkezett jelentések szerint is több mint háromszáz emberélet pusztult el. Maga Manilla, amely San-Juantól 14 kilométernyire fekszik, sincs egészen veszedelmen kívül és az alacsonyabban fekvő városrész víz alá került.

A cukor. A párisi orvosok gyűlésén Toulouse dr. nagyon érdekes előadást tartott a cukorról, mint erősítő táplálékról. Toulouse doktor elmondotta, hogy a cukornak kitűnő eredményét látta olyan embereknél, akik aggasztó módon soványodtak és semmi más szer segédelmével se tudták erőre kapni. Az ilyen betegekkel Toulouse dr. nagy mennyiségű cukrot etetett vagy itatott meg velük — tejben. A napi cukorporció ötvenöt háromszáz gramig emelkedhetik és a hatás akkor a legkedvezőbb, ha tejben adják be. Toulouse-nak az a módszere, hogy megméri a beteg súlyát és ahány kiló, annyiszor nyolc gram cukrot fogyasztat vele naponként. Az eredmény az volt, hogy az ilyen mértékben megcukrozott tejjel tartott betegek testsúlya naponként száz grammal gyarapodott. Különösen fogott a kúra nőknél, ezek között akadt, aki

ennek használatával három hónap alatt harmincöt kilóról ötven kilóra hízott. A háromszáz gramos cukorporciót három liter tejben adta a betegnek Toulouse doktor és meg-esett, hogy a napi gyarapodás nagyobb volt az elfogyasztott cukor súlyánál. Az emésztést a cukorkúra semmiképp se zavarta és Toulouse doktor egyáltalában nem vett észre semmiféle káros hatást a szervezetre.

A török húskontója Szegeden. Még 1637-ben, a szomorú török világban történt, hogy a Musztafa basa Szegeden táborút ütött hadának nem akaródzott semmiképpen sem megfizetni az ottani mészárosoknál megrendelt negyven tallér ára húst. A húsliferancia körül a hadseregben már akkor is dühöngött a panama. A mészárosoknak végre is elfogyott a türelmük és följelentést tettek Musztafa basánál. A napvilágra került följelentés így hangzik:

Dicsőséges és szegényeken könyörülő urunk egészsége tartós legyen. Midőn nemrégiben a háborúból visszatérvén, Szegedre méltóztattál szállni, a szegény szegedi mészárosok ezer oka húst szolgáltatni ki nagyságod és az izlami hadak számára. Mi mészárosok mindössze 12-en vagyunk, a hús ára pedig 40 tallerra megy. Ebből 10 tallért elvállalunk, 30 tallért pedig a szegedi lakosság tartoznék fizetni, amit azonban tenni nem akar. Kérjük ennél fogva nagyságodat, méltóztassék e 30 tallérnyi összegnek a szegény mészárosok részére a városi lakosság által való kifizetését megparancsolni. Mire nézve egyébiránt a parancs nagyságodtól, dicsőséges és igazságszerető szívetőt függ. Szolgái: A szegény szegedi mészárosok.

Musztafa basa megkapván az írást rögtön intézkedett. Magára a panaszra hozott végzést, ezt írván rája:

Szegedi emir, Muhammed Szubasi!

A folyamodók által kiszolgáltattott húst valóban átvettem és hadaim között osztottam el. Azért jelen parancs vételével a 30 tallért haladéktalanul fizess ki. Azt pedig jól megjegyezd, hogy ha jövőben ilyesmi előfordul, te leszel érte felelős és büntetés vár rád. E mészárosoknak újabb panaszra okot ne szolgáltatass, harminc tallérjukat a város által megfizettesd. Mondom!

*Musztafa
basa.*

A szegedi emir az írást megkapva, azonnal beszédte a mészárosok harminc tallérját a várostól, hogy azonban a mészárosok megkapták-e a pénzt, arról már hallgat a krónika.

Az ó-kor mértékletessége. Ezzel a kevéssé megvitatott kérdéssel foglalkozott a minap egy igen érdekes előadás keretében Bergmann stockholmi professzor a mértékletességi egyesület gyűlésén Hamburgban. Azon az állásponton van, hogy Buddha volt az első, aki az alkoholnak még kis mértékben való élvezetét is igen káros hatásúnak mondotta az ember lelki életére és gondolkodóképességére. Az egyiptomiaknál, az assziroknál és a babiloniaknál az önmegtartóztatás annyira összefüggött a vallás által követelt aszkézissel, hogy ezt nem lehet összehasonlítani a mai kor mozgalmával. A zsidóknál már sokkal érdekesebb ez a kérdés; nemcsak a naszi-reusoktól követelték meg a teljes abstinenciát, az önmegtartóztatást egész törzsek követték, különösen a reshabiták. Már Homér idejében is találkozunk az önmegtartóztatás gondolatával. Régi törvények tanúsítják, hogy voltak egyes szekták, amelyek a borivás ellen valóssággal küzdöttek. A mértékletesség legrégibb nyomaihoz tartoznak, eltekintve e törvényektől és szokásoktól egyes jelenségek, amelyek csak kevéssé ismertek, pl. a pitagoreusok tanai és gyakorlata. Egyáltalában az antik

világ bortermő vidékein mértékletesek voltak az emberek. Részegeskedés csak ritkán fordult elő. Korcsmában étkezni meggyalázó volt Aténban. Társadalmilag az emberek nem a korcsmákban és vendéglőkben érintkeztek, hanem a fürdőben és Gymnasionban. Az asszonyok egyáltalában nem ittak bort. A süllyedés korában a borivás is mindinkább terjedt. Horácius igen megfedte a szümpo-siionknál és az esti összejöveteleknél az ivásra való kényszerítést. A pityókosságot az ó-korban is utálatosnak tartották.

Adás-vétel.

Tudván azt, hogy becses lapjában az üzletek adás-vételéről hírdetéseket közöl, hajlandónak mutatkoznék lapjának becses olvasói között az ilyenféle üzletek közvetítői szerepét elvállalni.

Sok évi tapasztalatom meggyőzött arról, hogy az üzleteknek adás-vétele alkalmával úgy az eladónak, mint a vevőknek okvetlen szükségük van lelkiismeretes közvetítőre, aki magán viseli mindkét fél érdekeit, anélkül azonban, hogy a már elharapódzott visszaélések bármelyikét is felhasználná. A közönség legnagyobb része bizalmatlanul fordul el az ügynököktől, mert azok rendesen saját érdekeiket tartják szem előtt és nem sokat törődnek az érintkező felek közös ügyeivel.

Manapság már száma sincs azoknak az irodáknak, melyek minden szakértelem nélkül közvetítéseket vállalnak és az erőszakos rábeszélés, nagyítások, valótlán és sohasem létezett bemon-dások stb. eszközeikkel az üzletet megkötötték, hallatlan összegekre rúgó proviziókkal állanak elő.

Nem lehet csodálni tehát, ha ily tisztességtelen eljárások következtében a nagyközönség irtózik az ügynökökkel való érintkezéstől.

S ezt csakis az ön becses lapjában való közlésekkel lehet a n. é. közönség érdekében jóvá tenni olykép, hogy a szálloda, kávéház, vendéglős korcsmai üzleteken kívül csakis az ezekhez tartozó felszerelések közvetítetnek a következő feltételek mellett:

100—300 frtig	10%
300—500 »	7%
500—2000 »	5%
2000—10000 »	4%

azonfelül pedig 3% közvetítési-díj mellett sem az eladó, sem a vevő nincs megszarolva.

Az alábbi hirdetői címei lapunk kiadóhivatalában (József-körút 13.) tudhatók meg.

Kereslet:

Keresek a VI. kerületben jó menetű vendéglőt kaspénz fizetés mellett augusztusra.

Szálloda vidéki nagy városban, 10—20 szobával, kávéházzal, étteremmel megvételre kerestetik.

Beszálló vendéglő nagyobb községben megvételre kerestetik.

Kávéház, szolid és életképes üzlet, vidéki forgalmas városban, megvételre kerestetik.

Kisebb szálloda, elsőrangú, vasutközlekedéssel, kisebb vidéki városban, megvételre sürgősen kerestetik.

Nagy szálloda, elsőrangú üzlet, bérbe vételre kerestetik a fővárosban vagy vidéken.

Kínálat:

Az országban a legnagyobb és legjövődelműbb kávéháza azonnal megvehető, át-vételhez 110 ezer forint szükséges. Továbbá a fővárosban egyike a legrégibb és legjobb menetű vendéglő, legkedvezőbb feltételek mellett átvehető.

Ház eladó a megnyitandó nyugati műhelyek közvetlen közelében. Vendéglősöknek igen alkalmas. Vételhez 5000 frt. szükséges. Bővebbet a kiadóhivatal.

A legjobb házi szappan, 4 éves, kapható Weiman Jenő vendéglősnél Akácfa-utca 36.

A legjobb minőségű tavalyi **Paradicsom** kapható Koltai Pál Gerlőczy-utca 2. sz. alatti vendéglőjében.

800 □-ölből álló terület, melyen jelenleg kávéház valamint 12 vendégszoba van, az üzletekkel együtt eladó. A vételhez 15,000 forint szükséges.

Korcsma, Újpesten, más vállalat miatt, 300 koronáért azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Szálloda a fővárosban egyik a legjobb menetelű üzlete, eladó. Átvételéhez 50,000 forint szükséges.

Villamos zongora, mely kézi kerékhatással is muzsikál, a legolcsóbb áron kéz alatt azonnal eladó. Bővebbet kiadóhivatalunkban.

Jó karban levő két ajtós jég szekrény, Tóth Károlynál, Práter-u. 29. sz. a. azonnal eladó

Nyáron-Télen. Egyforma s nagy forgalmat csináló vendéglő a főváros alkalmas pontján — más városban üzlet-vétel miatt átadó.

Legelő közlekedési útján a fővárosnak, a központi pályaudvarhoz közel sarok vendéglő, étterem állandó jó menettel eladó.

280- és 300 forintért a főváros külterületén tisztességes megélhetést és megfelelő jövedelmet biztosító korcsmai üzletek azonnal átvehetők.

Budapest a nyugati pályaudvar közvetlen közelében egy kitűnő napi forgalmat csináló vendéglő fontos családi körülmények miatt — 600 forintért sürgősen eladó.

A főváros egyik központjára szolgáló s nagy élelő-forgalommal bíró út elején, egy régen fennálló és állandóan sokat jövedelmező vendéglő üzlet eladó vagy elszámolásra átadandó.

Szálloda, kávéház, vendéglő vidéken bérbé s eljegyzésben. Vevők, bérlők fordítójának teljes bizalommal hoztam, amennyiben célok lelkiismeretes és pontos kiszolgálásom által a n. é. közönség teljes megelégedését kiérdemelné.

Vendéglő, kávéház elszámolásra, bérbé, s eladásra, kisebb-nagyobb szabású üzletek a főváros és környékén nagy választékban elő vannak jegyezve. Az elszámolási üzleteknél készpénz óvadékkal nem közvetíték, csak az átvett ital után járó esetleges kifizetését.

Vendéglő, jó és forgalmas helyen, ahol a konyha jó árak mellett erősen megy, előkelő vendégek által látogatott üzlet, erős italforgalom, bárkinek melegen ajánlom, ezen ritka alkalmi üzlet átvételéhez 3000 forint okvetlen szükséges.

Kávéház, nagyobb szabású, a fővárosban közismert jó nappali és éjjeli üzlet, tulajdonos súlyos betegsége miatt igen előnyös feltételek mellett eladó.

Kávéház nagy vidéki városban, ahol sok tisztviselő és katonatiszt törzsvendégek, előnyös feltételek mellett eladó, vagy egy közismert szakembernek bérbé adandó.

Szálloda vidéki nagyobb városban, étterem, kávéház, 12 vendégszoba, szép lakás, kocsiszin, nagy kerthelyiség s veteménykert házzal együtt vagy eladó vagy bérbéadó.

Ház Rákospalván halálesett miatt, előnyös feltételek mellett, eladó.

Vendéglő, elegáns berendezésű, erős menetelű üzlet, Erzsébet-körzton, olcsó házbérrel, előnyös feltételek mellett eladó. Évi forgalom 24,000 forint.

Vendéglő a fővárosban, közismert üzlet amilyen csak minden 30 évben egyszer van eladásra kínálva, a legutolsó évben is 80,000 forint forgalmat ért el, üzlettől való visszavonulás miatt kedvező feltételek mellett megvehető.

Vendéglő, forgalmas helyen, szép kerthelyiséggel, téli tekepályával, légszusz-világítással, elutazás miatt igen olcsón azonnal vagy augusztus hó 1-jére eladó.

Kávéház, a Külső Soroksári-úton, kisebbszerű, jó forgalmú üzlet, ahol a billárd jövedelmezzi a házbért, családi körülmények miatt 450 forintért sürgősen eladó.

Vendéglő kávéházzal egyben, forgalmas, vidéki városban, a piac téren fekvő helyiséggel, amelyet tulajdonos 31 éven át bírja és vezet, előregedés miatt a házzal együtt 26,000 forint vételárral, 15,000 forint teherrel, eladó. Csak keresztény vallású relléktálhat.

Hazai beszerzési források.

Csőgl János

első »pécsi« hordógyára, Indóház-u. 21. Hordógyártmányok borkereskedők, sör- és szeszgyárak részére a legjutányosabb árak mellett.

Pécsi „Ujsörgyár“

a vidéken legnagyobb és legmodernebb berendezett sörgyár. Söre vetekedik a kőbányai gyárak sörével. Cím: Pécs, Mohácsi-országút 20.

2935/1904.

Árverési hirdetés.

Keszthely nagyközség képviselőtestületének 1904. évi július hó 11-ik napján tartott rendkívüli közgyűlésen hozott megbízó határozat folytán a község előjárósága közhírré teszi, hogy Keszthely nagyközség tulajdonát képező és közvetlen a Balaton parton levő »Balaton« és »Hullám« szállodák (2 szálloda, vendéglők és kávéház helyiség) 1905. évi május hó 5-től számított 6 (hat) egymásután következő évig leendő bérbeadására vonatkozólag 1904. évi augusztus hó 6-án délelőtt 10 órakor nyilvános árverés, illetve versenytárgyalás tartatik.

Kikiáltási ár évi 8000, azaz nyolcezer korona.

Árverezni vagy pályázni szándékozók a kikiáltási ár 10%-át az árverés, illetve tárgyalás megkezdése előtt Keszthely község bírja kezeihez bánatpénzként letenni s egyttal pályázatukban elismerni tartoznak, hogy a feltételeket ismerik s azoknak magukat alávetik.

A község fentartja magának a jogot arra nézve, hogy a beérkezett ajánlatok közt szabadon választhasson.

Egyéb az árverésre vonatkozó feltételek Keszthelyen a község házában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Keszthely, 1904. évi július hó 16-án.

Az előjáróság.

HÉVIZI GYÓGYFÜRDŐ

Keszthely vasuti állomás.

Kénes Héviz (megnyitás május 1-től szeptember végéig) iszapkorpával.

Világszerte ismeretes fürdő; gyógyulást nyújt csúsz, köszvény, csont-izület és közbántalmaknál csonttörés, csontszű, Nueralgia (ischiás) görvélykór oly eseteinél is, amelyek már sehol sem voltak gyógyíthatók. Maszirozás, maszirozó terem hozzáértő maszirozóval.

Prospektust kívánatra ingyen küld

A fürdőigazgatóság.

VENDEGLŐ MEGNYITÁS!!!

T. Cz.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására juttatni, hogy **Ülleit-út 54. szám Hunyadi-utca sarok** létező Huber-féle vendéglőt átvettem és a mai napon, folyó hó 23-án megnyitom, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívom.

Hivatkozva jó magyar konyhám és tisztán kezelt, termelőktől beszerzett boraimra, arra bátorítanak reményelni, hogy a nagyérdemű közönség számos látogatását kiérdemeljem.

Szíves pártfogásért esedez

Sáry Mihály,
vendéglős.

Szolid és pontos kiszolgálás biztosítottik.

T. Étlapíró Uraknak

legmelegebben ajánlom a Berkovits-féle legjobbnak elismert **Hektográf-lapokat** és **tentákat minden színben**, mely sok időt és munkát megtakarít. Éttermekben nélkülözhetetlen, mivel ezen Hektográf-lap mindkét oldalon többször használható s egy eredetiről 100-120 másolat kapható. Lehúzás után e Hektográf-lap a lemosást is nélkülözi, mert olaj-ítatós közze lesz eltelve s ez olaj-ítatós a tentát teljesen magába szívja. Kimoshatatlan **ruhajelző festékek** és **Schapiográf-tekercek** minden nagyságban

Berkovits Károly

Sokszorosító-készülékek — Hektográf-raktár
BUDAPEST, VII. Sip-utca 11.

Árjegyzék bérmentve.

A világhírű francia

Delbeck & Co.

reimsi pezsgőborgyár
és a műneheni Hofbräu

magyarországi főlerakata.

Válogatott fűszerárúk, mindennemű bel- és külföldi csemegék, magyar és francia pezsgő-borok rum, thea, liqueörök, sajt, vaj, kassai, prágai, sonka, felvágottak, gyümölcsök stb. raktára.

BRÁZAY KÁLMÁN-nál

Muzeum-körút 23.

A hazai fürdők, kirándulók, fogadók, vendéglők és kávéházi üzletek, valamint az ajánlhatóbb cégek és beszerzési források.

UTMUTATÓJA.

Ezen rovatban mindazoknak, akik a lapot egész évre fizették elő, három sorig terjedő hirdetését egész éven át díjtanulni közöljük. A három soron túl terjedő hirdetés minden szövege 4 fillérbe kerül. Nem előfizetőnek ez a hirdetés egész évre 16 korona, felévre 9 korona és negyedévre 6 korona és minden további szó 8 fillér.

- Budapest.** *Tarant Prokób* »Stefánia«-szállodája, VII., Murányi-utca 53. A keleti pályaudvar közelében. Olcsó szobák.
- Albert Viktor* vendéglője, Röck Szilárd-utca 10. A vidéki főpincérek találkozóhelye. Olcsó magyar konyha, kitűnő borok.
- Schuster Hugó* éttermei (volt Plasztikon) Andrássy-ut 65. Elsőrangú éttermek és söröző helyiségek. — Ered. beszerzett tiszta italok. — Jutányos árak.
- Rapszky Zsigmond* kávéháza I., Döbrentey-tér 6. szám. Elsőrangú, legújabb kávéház.
- Klecker Alajos* vendéglő és éttermei. — Teréz-kört és Kemnitzer-utca sarkán. — Termelőktől vett tiszta borok, magyar konyha.
- Vámos Dezso* »Hazám« kávéháza, József-kört 1. Népszínház-utca. Elsőrangú nagy éjjeli mulató separé egy óráig zene.
- Várady József* nagy étterme nyári és téli kerttel az általában ismert volt Lantos-féle, Teréz-kört 28. szám.
- Lakatos Gyula* Röck Szilárd-utca 23. Nagy sörcsarnok és éttermei. Jó balatonvidéki borai és kitűnő magyar konyhája elragadtatja a közönséget.
- Nagy Lajos* elsőrangú, legelegánsabban berendezett kávéház, Soroksári-utca 13. sz. a.
- Schreiber Hugó* (Boulevard) kávéháza, Váci-kört 24. — Nagy kávéház. — Az V—VI-ik kerületi elők. közönség találkozó helye.
- Ulits Lőrinc* »Árpád«-kávéház, Erzsébet-kört és Dohány-utca sarkán. A fővárosi és vidéki főpincéri-kar találkozó helye.
- Commerce-Kávéház.* Tulajdonos Petrovits György, József-kört és Baross-utca sarkán. Elsőrangú kávéház.
- Fellegi Ede* »Elevátor-kávéháza« Ferenc-kört. Elsőrangú kávéház, esténként zenestély.
- Kisfaludy-kávéház.* Tulajd. Almásy Károly Teréz-kört és Szondy-utca sarkán. Elsőrangú kávéház.
- Szabaria-kávéház* (tul. Grünfeld Gyula). Dohány-utca és Nyár-utca sarkán. Üzleti társak találkozója. Minden este elsőrendű női zenekar.
- Arad.** *Hungaria-kávéház.* (Skergula Istv. tulajd.) Előkelő kényelemmel berendezett és Arad legnagyobb kávéháza a központon.
- Kolbay István* »Vadászkürt«-vendéglője és sörcsarnoka. Magyaros konyha, termelőktől vett valódi borok.
- Grünwald Simon* »Korona-kávéháza, Árpád-tér 2. A pincérség régi találkozója. Egész éjjel nyitva, olcsó árak.
- Radó I.* Fiume-kávéháza a Szabadságtéren. Elegáns kávéház, a helybeli üzleti kartársak látogatják.
- Japán-kávéház* (Molnár Zsigmond tulajdonos). Fényes berendezésű keleti kávéház a városházzal szemben. Az eltepincérkar találkozó helye.
- Kass Béla* éttermei és sörözője a Szabadságtéren. Termelőktől vásárolt tiszta borok. Olcsó konyha.
- Balaton-Berény.** *Fehér Sándor* »Magyar Tenger« szállodája. A Balaton partján. Pompás terasz-vendéglő a parton, szép kilátás, olcsó árak.
- Bares.** (Telep.) *Hoffmann és Krausz* »Garni«-szállodája az állomás mellett.
- Csáktornya.** *Friedl J.* Zrinyi-szállodája. Magyar konyha és termelőktől vett borok.
- Weisz Lajos* »Otthon« kávéháza a város központján.
- Horváth Géza* »Aranybárány«-szállodája. Étterem, polgári szoba (söröző). Olcsó magyar konyha.
- Eszék.** *Bohus M.* vendéglője a központon. Magyaros olcsó konyha, tisztán kezelt, valódi jó borok.
- Győr.** *Acél Miksa* Kisfaludy-kávéháza, a városházzal szemben.
- Buchler Lukács* Sárkánylyuk-vendéglője. Termelőktől vett borok, olcsó konyha.
- Fehér Hajó* szálloda (Meixner Mihály tulajdonosa). Elsőrangú szálloda, étterem, sörözők — szemben a városházzal.
- Hungaria kávéház.* (Kušter Géza tulajd.) Elsőrangú kávéház a Baross-utcában.
- Németh Ferenc* »Erzsébet«-kávéháza. A helybeli és vidéki vendéglős és pincér urak találkozója. Olcsó árak.
- Prückler Mátyas* »Arany postakürt«-vendéglője, Deák Ferenc- és Arpad-u. sarkán. Balatoni borok, olcsó konyha.
- Schuch Ferenc* vendéglője, Arany János-utca. Helybeli pincér urak borozója.
- Hévíz.** *Póca János* »Mexiko«-vendéglője. Téli-nyáron át nyitva. Olcsó vendéglő, termelőktől vett borok.
- Kolozsvár.** *Fekete L.* vendéglője a »Vig magyarhoz«. Olcsó magyar konyha, a Kolozsvárt megforduló üzleti kartársak kedvelt vendéglője.
- Gráff János* vasuti vendéglője. A kolozsvári közönség kedvelt kirándulója. Termelőktől vett erdélyi borok.
- Grün A.* »Budapest«-kávéháza, az üzleti kollegák találkozóhelye.
- Grand-kávéház.* (Gyártás Dezsó tul.) Elsőrangú kávéház. Kolozsvár központján.
- Hungaria-kávéház.* (Roth A. tulajd.) Vidéki üzletemberek találkozója.
- Központi szálloda.* (Nagy Gábor tul.) A város központján. Elsőrangú fogadó; étterem és kávéház.
- Korona-kávéház.* (Heiman tulajdonos.) A vidéki pincér urak látogatják.
- Körmend.** *Heigl Ignác* »Kulcsos«-vendéglője, Kulcsos-utca. Termelőktől vett jó borok, olcsó konyha.
- Neubauer János* »Magyar Király«-vendéglője. Balatonmelléki jó borok, olcsó magyar konyha.
- Scheck Ignác* »Korona-szállodája« a város főhelyén. — Étterem, söröző, kávéház.
- Komárom.** *Ifj. Kass Gusztáv* »Magyar király«-szállodája. Előkelően berendezett fogadó a Dunaparton.
- Maitz Rezső* »Vigadó«-éttermei. Étkező és sörházi helyiségek, kitűnő italok, olcsó magyar konyha.
- Kis-Cell.** *Várlaky Béla* »Hungaria«-szállodája, előkelő berendezésű fogadó, étterem, kávéház.
- Horváth József.* »Uj kávéház.« A helybeli elite-közönség találkozóhelye.
- Kaposvár.** *Mester J.* »Zrinyi«-vendéglője, az állomás mellett. Magyar borok, olcsó konyha.
- Löbl Mihály és fia* vendéglője a főutcán. Olcsó magyar konyha, termelőktől vett borok.
- Józsai-kávéház.* (Tul. Braun József). Rózsa-utca, szemben az indóházzal. Egész éjjel nyitva.
- Pelemann Péter* vasuti vendéglője. A városi közönség találkozója. Magyar konyha, kitűnő italok.
- Ratics J.* »Hazám«-kávéháza (volt Ós-Budavár). Egész éjjel nyitva. Az állomás közelében.
- Tatar Gusztáv* »Korona«-szállodája. Elsőrangú fogadó. Termelőktől vett borok. Étterem, söröző és kávéház.
- Keszthely.** *Stranz Miksa* »Hullám« és »Korona«-szállodái, a város központján. Hullám a Balaton partján.
- Szieber József* vendéglője, Kossuth Lajos-utca. Balatonmelléki jó borok, olcsó magyaros konyha.
- Szabó Béla* kávéháza a város közp. Az idegenek és szakmabeliek kedvelt találkozóhelye.
- Zalaegerszeg.** *Domonkos Ignác* »Korona«-szállodája, a város központján. Étterem és söröző-helyiségek.
- Lugos.** *Csontos Gyula* »Központi sörcsarnoka« a város közepén.
- Alsó-Lendva.** *Korona-szálloda.* (Neubauer János tulajd.) Elsőrangú fogadó, étterem és kávéház. Sajáttermésű borok.
- Reverencsis István* vendéglője. Olcsó magyaros konyha, termelőktől vett valódi szalai borok.
- Ferency József* vendéglője, (volt Poppel V.) A város főutcáján. Tisztán kezelt italok, jó magyar konyha.
- Miskolc.** »Korona-szálloda.« (Bokros Károly tulajd.) Elsőrangú fogadó. Étterem, söröző és kávéház.
- Kispija-vendéglő.* (Tulajd. Mayer József.) Saját termésű borok, magyaros konyha.
- Lejfer Béla* »Polgári sörcsarnok« vendéglője. Jó magyar és olcsó konyha, termelőktől vásárolt kitűnő borok.
- Pannonia-kávéház.* (Ausländer Henrik és Gyula.) Előkelő berendezésű kávéház, a város központján.
- Papsz József* vendéglője és sörcsarnoka a Buzs-téren. Olcsó polgári konyha, termelőktől vett borok.
- Perl Gyula* »Tuzóltó«-kávéháza. Az üzleti kartársak találkozó helye.
- Szechenyi-szálloda* és kávéház. (Tul. Kellner Lajos.) Üzleti kartársaknak olcsó, kedvezményes áru szobák.
- Nagybánya.** *Rumpold Gyula* »Nagy-szálloda«-ja. Elsőrangú szálloda, kávéház és étterem.
- Nagykanizsa.** *Szarvas-szálloda.* (Tulajd. özv. Tinágy Lajosné.) Elsőrangú fogadó, nagy kényelemmel berendezett szobák, elegáns étterem és kávéházi helyiségek.
- Gálovits András* »Polgár-egyleti vendéglője.« Kitűnő minőségű szalai termésű borok, olcsó magyaros konyha.
- Merkly János* vendéglője, Kinizsi-utca. Tiszta magyar konyha, termelőktől vett borok.
- Korona-fogadó.* (tulajd. Bogenrieder Józ.) a főutcán. Étterem, sörház és kávéházi helyiségek.
- Bayer Gyula* vendéglője, Kossuth Lajos-utca. Termelőktől vett borok, magyaros konyha.
- Cár János* »Vaskapu«-szállodája. Jó magyar konyha és kitűnő italok.
- Nyitra.** *Pitner és Hauser* »Hungaria«-szállodája. Elsőrendű fogadó. Magyar konyha, termelőktől vett borok.
- Nagyvárad.** *Karner Gyula* »Rimanócy« szállodája. Elsőrangú fogadó. Termelőktől vett borok.
- Pápa.* *Zsilinszky Lajos* »Griff«-szállodája. Elsőrangú fogadó, az utazóközönség kedvelt szállodája.
- Pécs.** *Abraham István* vendéglője, Szigeti-országut. Termelőktől beszerzett borok Olcsó magyar konyha.
- Jakab Imre* vendéglője. Saját termésű »kutyogós borok«, izletes magyar konyha.
- »Vadember-szálloda.«* (Mayer Lajos tul.) a város központján. Az utazók régi fogadója. Saját termésű borok, magyar konyha.
- Cserta Vince* »Magyar király«-szállodája. Söröző, étterem és kávéház. Olcsó szobák.
- »Hungaria«-kávéház* és söröző. (Schwarz P. Ferenc tul.) Elsőrangú kávéház a város központján. Hideg buffé.
- »Pannonia«-kávéház.* (Pintér N. János tul.) A város legelőkelőbb helyén. A helyi és vidéki pincér urak találkozója.
- Ferich Lajos* vendéglője, Indóház-u. 21. (saját hely.) Saját termésű borok, olcsó magyar konyha.
- Jenovay József* »Zöldhordó«-vendéglője Sörház-utca. Olcsó konyha, termelőktől beszerzett borok.
- Ladika István* vendéglője, volt »Schubert«-vendéglő. Budai vásártér környékének találkozó helye.
- Matákóvits István* »Isten áldás«-vendéglője. — Pécs bányatelepi termelőktől beszerzett borok.
- Radoesay Imre** »Korona-szállodája.« Szigeti országut. Olcsó magyar konyha. Saját termésű kitűnő muskatály és asztali borok.
- Schnell József* vendéglője, Pálya-utca 1. A budai vásártérrel találkozó helye.
- Udvardy Nándor* »Turin város«-fogadója Siklósi-országut. Jó hegyi borok, olcsó reggeli s ebékoszt.
- Ifj. Zidarits József* vendéglője, Makár-u. 7. sz. Saját termésű kutyogós borok, minden pénteken halászlé.
- Sümege.** *Mesterházy Sándor* »Korona«-szállodája. Saját termésű jó borok, magyaros konyha.
- Talabér Károly* vendégfogadója a Bányához. Saját termésű borok mérése, kicsiny és nagyban.
- Szeged.** *Juránovits F.* »Tisza-szálloda.« Az alföld legszebb fogadója. Mind utcai szobák, telikert étterem és kávéház.
- »Fekete sas«-szálloda.* (Ádám Ödön szállodája és vig mulatója.) Olcsó szobák, étterem és kávéház.
- Szatmár.** *Pongrácz Lajos* vendéglője a kath. körben. Saját termésű emlékei borok, Magyaros konyha.
- Sárvár.** *Ritter L.* »Korona-szállodája« saját termésű borok, olcsó jó magyar konyha.
- Szegzárd.** *Haspell József* »Szegzárd«-szállodája. Saját termésű szegzárdi borok, magyaros konyha.
- Székesfehérvár.** *Barnai Ignác* »Magyar király«-szállodája a város központján. Elsőrangú fogadó.
- Endersz János* »Fekete Sas«-szállodája. Étterem, kávéház. Saját termésű borok.
- Szombathely.** »Hungaria«-nagy-száll. (Pösch Károly és Gyula). Elsőrangú fogadó a központon.
- Köhler György* vendéglője a barátok templomával szemben. Balatoni borok, olcsó konyha.
- Sopron.** *Krausz J.* »Fehér rózsá«-szállodája. Elsőrangú fogadó, magyar konyha, termelőktől vett borok.
- S.-A.-Ujhely** »Magyar Király«-szálloda. (Csernicky I. tulajd.) Előkelő étterem, söröző.
- Kovács-étterem és sörház.* A városház-épületben s a színházzal kapcsolatban. Olcsó konyha, kitűnő italok.
- Frisch J.* »Magyar király«-kávéháza. A helybeli és vidéki kartársak találkozó helye.
- Szolnok.** *Müller és Veszter* »Kossuth«-szállodája az állomással szemben. Olcsó vendégszobák, magyaros konyha.
- Szentés.** *Halász János* »Petőfi«-szállodája. Elsőrangú fogadó, kitűnő csongrádi borok.
- Temesvár.** . . . »Illits« . . . Hungaria nagy-szállodája, belváros. A délvidék legelegánsabb vendégfogadója. Étterem, telikert, söröző és előkelő komforttal berendezett kávéház.
- Hannold János* »Korona«-szállodája, a józsefvárosi indóházzal szemben. Olcsó magyar konyha, termelőktől vett borok.
- Gombás István** »Pacsirtamező«-vendéglője, a gyárvárosi indóházzal szemben. Gyorkényi és szalai borok.
- Schubert Péter* »Strucmadár«-szállodája Józsefváros, közel az indóházhoz. Olcsó magyar konyha, tiszta borok.